

การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ของชุมชนคอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ปทุมวดี พันธุ์สืบ และคณะ

โปรแกรมวิชาภาษาตะวันตก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน ดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือและการสนับสนุนจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมายังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน

ขอขอบคุณผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ดอยสะเก็น ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และร่วมออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานวิจัยนี้สามารถสะท้อนภาพของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนได้อย่างแท้จริง

ขอขอบคุณหน่วยงานประชาสัมพันธ์ เทศบาลนครเชียงราย ที่อนุเคราะห์ภาพประกอบกิจกรรมบางส่วนสำหรับช่วยให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและการท่องเที่ยว ที่ให้คำปรึกษาและสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาฐานข้อมูล

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการศึกษาและการทำวิจัย

ปทุมวดี พันธุ์สืบ และคณะ

กรกฎาคม 2568

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดอยสะเก็น

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้วิจัย : นางสาว ปทุมวดี พันธุ์สืบ และคณะ

สาขาวิชา/คณะ : โปรแกรมวิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปีงบประมาณ : 2567

ระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัยปี : เดือนมกราคม 2567 ถึง เดือนมกราคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพื่อนำมาพัฒนาเป็นชุดข้อมูลภาษาอังกฤษสำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และประเมินความพึงพอใจในการใช้งานชุดข้อมูลดังกล่าว การดำเนินงานวิจัยใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นปราชญ์ในชุมชนจำนวน 10 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมและคัดเลือกเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลภาษาอังกฤษในรูปแบบโบรชัวร์ พร้อม QR Code และประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปราชญ์ชุมชน 10 คน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน 10 คน นักท่องเที่ยวชาวไทย 30 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ 50 คน

ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนดอยสะเก็นมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวจากการตั้งอยู่ใกล้เมืองและการเดินทางที่สะดวก แต่ยังคงขาดการเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบภาษาอังกฤษอย่างทั่วถึงการจัดทำฐานข้อมูลภาษาอังกฤษช่วยให้ข้อมูลของชุมชนเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น โดยผลการประเมินความพึงพอใจภาพรวมอยู่ที่ระดับ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.68, S.D. = 0.62 โดยจำแนกเป็นด้านภาษา $\bar{X}$ = 4.66, ด้านเนื้อหา $\bar{X}$ = 4.67, และด้านการใช้ประโยชน์ $\bar{X}$ = 4.69 สรุปได้ว่า การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น โดยช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษ, การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, การประชาสัมพันธ์

Research Title : The Development of an English Database for Creative Tourism
Activities in Doi Sa-ken Community, Muang District, Chiang Rai
Province

Author : Ms.Pathumwadee Phansuep et al

Faculty : Faculty of Humanities and Social Science

Fiscal Year : 2024

Year of Research : January 2024 – January 2025

Abstrat

This research aimed to study and collect information on local arts, culture, and tourism activities in the Doi Saken community, Mueang District, Chiang Rai Province. The objective was to develop an English-language database to promote creative tourism and to evaluate user satisfaction with the database. A mixed-method research approach was employed. Qualitative data was gathered through in-depth interviews with 10 local wisdom keepers to identify cultural elements and select creative tourism activities. These activities were compiled into an English-language database presented in the form of brochures with QR codes. Quantitative data were collected through satisfaction surveys from four groups: 10 local wisdom, 10 community-related officials, 30 Thai tourists, and 50 international tourists.

The findings revealed that Doi Saken has strong tourism potential due to its proximity to the city and convenient transportation. However, the community lacks sufficient dissemination of information in English. The developed database significantly improved access to community information for tourists. Overall satisfaction with the database was high, with a mean score of $\bar{X} = 4.68$ (S.D. = 0.62). Satisfaction was categorized into three aspects: language ($\bar{X} = 4.66$), content ($\bar{X} = 4.67$), and usability ($\bar{X} = 4.69$). In conclusion, the development of an English-language database serves as an essential tool for promoting and introducing Doi Saken's tourist attractions to international visitors. It enhances access to information on local activities and destinations, contributing to sustainable community tourism and economic development.

Keywords: English database, Creative tourism, Public Relation

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	i
บทคัดย่อ	li
Abstract	iii
สารบัญ	iv
สารบัญตาราง	vii
 บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
โจทย์การวิจัย	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การพัฒนารฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว	6
การส่งเสริมชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	12
ระบบสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	
สรุปผลการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์	44
สรุปผลชุดข้อมูลเพื่อจัดเป็นกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน	51
สรุปแบบประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล	55
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	60
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	64
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบประเมินความพึงพอใจ	71
ประวัติผู้วิจัย	72

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ	55
2	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอายุ	55
3	ภาพรวมของความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล	56
4	สรุปความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลด้านการใช้ภาษา	56
5	สรุปความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลด้านเนื้อหา	57
6	สรุปความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลด้านการใช้ประโยชน์	57

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชุมชนลัวะ หมู่บ้านดอยสะเก็น อยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของเทศบาลนครเชียงราย ได้รับการพัฒนาพื้นที่ในชุมชนให้เป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้ด้านธรรมชาติและ การท่องเที่ยวในชุมชนกับท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในฐานะ “ปอดกลางเมือง” จากทางเทศบาลนครเชียงรายที่ได้ทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) หรือ ใจก้า โดยสนับสนุนให้มีศูนย์กลางการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ที่ “คีรีชัย ยามะ” หรือ “วัดคีรีชัย” ซึ่งเป็นวัดที่โดดเด่นตั้งอยู่ตรงเชิงเขา มีความแปลกและดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว เทศบาลนครเชียงราย จึงตั้งคำว่า คีรีชัย มาผสมกับคำว่า “ยามะ” ในภาษาญี่ปุ่นที่แปลว่าภูเขา ออกมาเป็นคำว่า คีรีชัย ยามะ นั่นเองและด้วยความอุดมสมบูรณ์ของป่าและพันธุ์ไม้หลากหลายชนิดที่พบในชุมชนนี้จึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “ปอดของเมืองเชียงราย” โดยได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน เยาวชน นักเรียน ผ่านเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นระบบนิเวศพันธุ์ไม้ รวมถึงแมลงและนกท้องถิ่น ทั้งยังเป็นสถานที่ที่เหมาะสมกับการพักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ และทางเทศบาลนครเชียงรายมีแผนพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว “ปากกลางเมือง” เพราะมีการสร้างสกายวอล์คในพื้นที่รอบป่าแห่งนี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เดินชมธรรมชาติโดยรอบ สำหรับการเข้ามาพัฒนาชุมชนดอยสะเก็น หรือ คีรีชัย ยามะ ของเทศบาลนครเชียงราย ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ ทำให้ผลงานเข้าตากรรมการ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน 11 องค์กรที่ผ่านเกณฑ์ “มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” (Sustainable Tourism Management Standard: STMS) จากองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. เมื่อเดือนสิงหาคม 2562 (ข่าวเดลินิวส์ สังคมจิตอาสา, 2562)

ในด้านเศรษฐกิจและของดีในชุมชนนั้น ชาวบ้านเองได้ใช้จุดแข็งจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งส่วนใหญ่นิยมทำนาและปลูกผักเป็นหลักมาสู่การรวมกลุ่มจัดตั้งศูนย์ศึกษาการทำเกษตรปลอดภัย และกิจกรรมชมบ้านตัวอย่างของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการเกษตรปลอดภัย เป็นต้นแบบสำหรับการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาดูงานและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พร้อมทั้งส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตในชุมชน เช่น การนวดแผนไทย การทำบายศรีสู่ขวัญและพิธีกรรมสืบชะตามาเป็นกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความหลากหลายอีกด้วย และจุดเด่นที่พลาดไม่ได้คือการกราบไหว้ขอพร “องค์พระธาตุดอยสะเก็น” พระธาตุเก่าแก่ทางวัฒนธรรมแห่งหนึ่งในเมืองเหนือสุดของสยาม พ่วงด้วย

ตำนานท้องถิ่นที่ชาวบ้านเล่าสืบกันมาเกี่ยวกับความเป็นมาและการสร้างชุมชน นับว่าในชุมชนเพิ่งเริ่มมีการจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในช่วงปี 2560 ทั้งด้านการนำชมธรรมชาติและกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น ภายหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มคลี่คลาย ก่อปรกับประเทศไทยมีการผ่อนคลายมาตรการต่างๆ ทำให้กระแสการท่องเที่ยวชุมชนเป็นที่นิยมของทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่แวะเวียนเข้ามาในชุมชนแห่งนี้ ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่เป็นอย่างมาก

ความสำคัญของการเข้าถึงฐานข้อมูลในยุคปัจจุบันเป็นเรื่องที่สะดวกและรวดเร็ว เห็นได้จากการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ โดยใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ หรือ ChatGPT เนื่องจากเป็นระบบออนไลน์ที่มีฐานข้อมูลในภาษาอังกฤษจำนวนมาก จึงทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวแบบ Inbound ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร นำเสนอ หรือทำการตลาดกับนักท่องเที่ยว ดังนั้นระบบ ChatGPT จึงเป็นตัวช่วยที่ค่อนข้างดีทีเดียว เช่น ใช้ในการช่วยเขียนเนื้อหาข้อมูลการท่องเที่ยวสำหรับบริษัททัวร์ที่กำลังออกเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ ChatGPT ช่วยเขียนโปรแกรมทัวร์ด้วยคำศัพท์ที่สละสลวยและตรงจริตนักท่องเที่ยวได้ดีทีเดียว หรือ ใช้ในการเขียนบทความด้านการท่องเที่ยวขึ้นหน้าเว็บไซต์เพื่อประโยชน์ในเชิง SEO (Search Engine Optimization) (TAT Review Magazine, 2566)

เนื่องจากในชุมชนเองยังไม่มี การจัดระบบฐานข้อมูลภาษาอังกฤษที่ให้ชาวต่างชาติได้ศึกษาหรือรับรู้ถึงความสำคัญและความน่าสนใจในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารโดยตรงกับชาวชุมชนด้วยภาษาอังกฤษหรือมีเอกสารข้อมูลที่นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเพิ่มฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อประชาสัมพันธ์ชุมชนในด้านวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ในหลากหลายช่องทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการประชาสัมพันธ์ อีกทั้งถ้ามีการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยการพัฒนาฐานข้อมูลที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนโดยสะท้อนต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ทำให้สามารถทราบข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ และกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และจะทำให้ชุมชนมีโอกาพัฒนาและเจริญเติบโตทางการท่องเที่ยวและเป็นการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในชุมชนได้อีกช่องทางด้วย

โจทย์การวิจัย

การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ช่วยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนโดยสะท้อนอย่างไร

คำถามการวิจัย

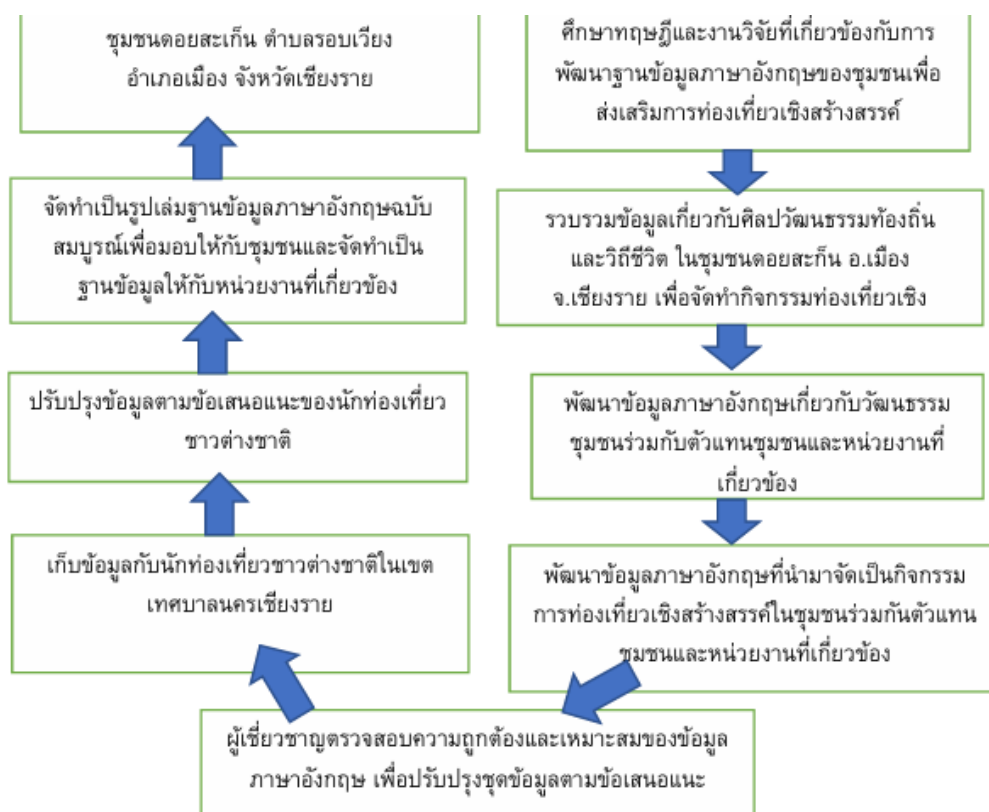
การจัดทำฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดอยสะเก็น สามารถสร้างความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ดอยสะเก็นอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อพัฒนาชุดข้อมูลภาษาอังกฤษด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจในการใช้งานชุดข้อมูลภาษาอังกฤษด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

กระบวนการทำงานหลักของกรอบแนวคิดงานวิจัยนี้ คือ

1. การสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลทางฐานการท่องเที่ยว
2. การพัฒนาและบูรณาการฐานข้อมูลที่ใช้ภาษาอังกฤษและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน
3. การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดทำเนื้อหา ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรม วิถีชีวิต และบริการต่าง ๆ ในรูปแบบภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของคนในชุมชน, ความเข้าใจและการนำข้อมูลไปใช้ของนักท่องเที่ยว, การส่งเสริมภาพลักษณ์และการเข้าถึงของนักท่องเที่ยวต่างชาติและการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ข้อมูลชุมชนดอยสะเก็น ด้านวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเรียนรู้และศึกษา

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

หมู่บ้านดอยสะเก็น ในเขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ชาวบ้านในพื้นที่ดอยสะเก็น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

งานวิจัยนี้ใช้ระยะเวลา 1 ปี หลังจากได้รับอนุมัติทุนสนับสนุนงานวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในงานวิจัยเรื่อง "การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย" การนิยามศัพท์เฉพาะที่เจาะจงและละเอียดเพิ่มเติมสามารถประกอบด้วย:

ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษ: การรวบรวมข้อมูลชุมชนและจัดเก็บเป็นระบบ โดยมีข้อมูลภาษาไทยเป็นพื้นฐานและแปลเป็นภาษาอังกฤษที่เข้าใจง่าย และมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการสื่อสารระหว่างชุมชนกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: รูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมที่สะท้อนอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมุ่งสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่า และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนกับนักท่องเที่ยว

การประชาสัมพันธ์: การเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งในแง่ของ ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หรือความสวยงามของธรรมชาติ ผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ โบรชัวร์ คิวอาร์โค้ด(ข้อมูล) แพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวในพื้นที่ และช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. มีฐานข้อมูลภาษาอังกฤษของชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
2. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของชุมชนในหลากหลายช่องทาง โดยมีฐานข้อมูลภาษาอังกฤษที่นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- ชุมชนดอยสะเก็น
- เทศบาลนครเชียงราย

แนวทางการนำไปใช้ประโยชน์

1. เชิงวิชาการ

มีการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่นำไปต่อยอดในด้านการท่องเที่ยวของชุมชนได้

2. ท้องถิ่นและชุมชน

มีนวัตกรรมที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงชุมชนได้สะดวกมากขึ้นอีกทั้งหากมีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจกับชุมชนเพิ่มขึ้น ชาวบ้านจะได้รับรายได้เพิ่มจากเศรษฐกิจในชุมชนด้านการท่องเที่ยว

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน ดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้าน ศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อ พัฒนาชุดข้อมูลภาษาอังกฤษด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจในการใช้งานชุดข้อมูลภาษาอังกฤษ ด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ใน บทนี้จะนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
 - 1.1 ระบบฐานข้อมูลและการออกแบบฐานข้อมูล
 - 1.2 ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
2. การส่งเสริมชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 แนวคิดองค์ประกอบและรูปแบบของการท่องเที่ยว
 - 2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 ศักยภาพชุมชนดอยสะเก็น
3. ระบบสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์
 - 3.1 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
 - 3.2 การประชาสัมพันธ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

1.1 ระบบฐานข้อมูลและการออกแบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูลเป็นสิ่งที่สร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลให้ตรงกัน จึงมีผู้ให้นิยามไว้หลากหลาย ดังนี้

1.1.1 ความหมายของฐานข้อมูล

มีผู้ให้ความหมายของ “ฐานข้อมูล” ไว้ดังนี้

กฤษสุวัชร์ ประโยชน์พิบูลผล (2554) กล่าวว่า ฐานข้อมูล คือแหล่งจัดเก็บข้อมูล ให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างแฟ้มข้อมูลหลายๆ แฟ้ม เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บ สามารถเก็บ จัดเรียง ลบ ปรับปรุงและค้นหาข้อมูลได้ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการจัดการฐานข้อมูล

โรทเวล (Rothwell. 1993 : 10) กล่าวว่า ฐานข้อมูล มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Database คำว่า Data หมายถึง ข้อเท็จจริง และเมื่อได้ผ่านการประมวลผลแล้วจะกลายเป็นสารสนเทศ (Information) ที่เป็นประโยชน์และมีความหมายสำหรับผู้ใช้งานเฉพาะราย ในการช่วยวางแผนและตัดสินใจ Database จึงถึงเป็นแหล่งสะสมของข้อเท็จจริงต่างๆ

ลาสัน แอนด์ ดาวิส (Larson & Davis. 2005) กล่าวถึง ฐานข้อมูล ว่าหมายถึง แหล่งรวบรวมมาข้อมูลหรือรายการของหน่วยงาน บุคคล หรือกลุ่ม โดยมีชุดของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันถูกนำมาจัดเก็บไว้ด้วยกัน อาจเป็นรูปแบบของบรรณานุกรม ข้อมูล สถิติ ข้อมูลทางธุรกิจ ภาพต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นร่วมกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จากความหมายในทางปฏิบัติดังกล่าวเห็นได้ว่าสิ่งสำคัญหลายๆ อย่าง สามารถจัดเข้าเป็นฐานข้อมูลได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตำรา หรือ สิ่งพิมพ์ ที่เก็บไว้ในรูปแบบของระบบดิจิทัล

David M. Kroenke และ David J. Auer (2010) ได้กล่าวไว้ว่า ฐานข้อมูล คือ การเก็บรวบรวมของตารางความสัมพันธ์หรืออาจเป็นในลักษณะโครงสร้างอื่นๆ

Saeed K. Rabimi and Frank S. Haug (2010) กล่าวว่า ฐานข้อมูล คือ ชุดข้อมูลของการเก็บรวบรวมข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และในรูปแบบของการกระจายของระบบคอมพิวเตอร์ในการร่วมกันในการดำเนินงานบางอย่าง

สมชาย วรญาณุไกร (2555) กล่าวว่า ระบบฐานข้อมูล (Database System) หมายถึง การนำข้อมูลในองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันมารวมไว้อย่างมีระบบในที่เดียวกันโดยผู้ใช้แต่ละคนจะมองข้อมูลในแง่มุมที่แตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของการประยุกต์ใช้งาน

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2558) กล่าวว่า ฐานข้อมูลเป็นศูนย์รวมของข้อมูลต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยจะมีกระบวนการจัดหมวดหมู่ข้อมูลอย่างมีระบบแบบแผน ก่อให้เกิดฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งรวมข้อมูลจากแผนกต่างๆ ที่ถูกนำมาจัดเก็บรวมกันไว้ภายใต้ฐานข้อมูลเพียงชุดเดียว

สุจิตรา อุดลย์เกษม และวรัฐา นพพรเจริญกุล (2560) กล่าวว่า ฐานข้อมูล คือ แหล่งหรือศูนย์รวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน

กล่าวโดยสรุปคือ ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล ทำให้ระบบงานเป็นระเบียบ สามารถปรับปรุงหรือ เปลี่ยนแปลงข้อมูลได้สะดวก อีกทั้งเรียกดูข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงได้อย่างรวดเร็ว

1.1.2 ประเภทของฐานข้อมูล

1.1.2.1 ฐานข้อมูลประเภทแบ่งตามความมุ่งหมาย

ฐานข้อมูลมีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหาและการใช้การ จึงสามารถแบ่งประเภทของฐานข้อมูลออกได้หลายแบบ (พิมพ์ร่ำไพ เปรสมสิทธิ์. 2538 : 4) ดังนี้

1) ฐานข้อมูลอ้างอิง (Reference Database) เป็นฐานข้อมูลที่ชี้หรือแนะไปยังแหล่งที่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้โดยที่ฐานข้อมูลนั้นไม่มีเอกสารฉบับเต็ม ถ้าหากเปรียบเทียบกับเครื่องมือช่วยค้นในรูปสิ่งตีพิมพ์แล้วก็เหมือนกับดัชนีหรือสารสังเขปนั่นเอง

2) ฐานข้อมูลต้นแหล่ง (Source Database) ให้ข้อมูลหรือเนื้อหาโดยตรงกับผู้ใช้มากกว่าที่ชี้แนะไปยังแหล่งอื่น ข้อมูลที่มีอยู่อาจเป็นตัวเลข ข้อความ หรือทั้งตัวเลขและข้อความ

1.1.2.2 ฐานข้อมูลตามประเภทของข้อมูล

East (1989 : 16) แบ่งการเก็บฐานข้อมูลไว้ 4 ประเภท คือ

1) ฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Bibliographic Databases) เป็นการรวบรวมรายการอ้างอิงของบทความวารสารหนังสือ รายงาน สิทธิบัตร และเอกสารอื่นๆ ส่วนมากจะระบุชื่อเรื่อง ผู้แต่ง แหล่งรวมทั้งเรื่องย่อของเนื้อหา

2) ฐานข้อมูลข้อเท็จจริง (Factual Databases) จะมีข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น นามานุกรมของหน่วยงาน โครงการวิจัย ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นต้องทำการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3) ฐานข้อมูลเนื้อหาเต็ม (Full-text Databases) ให้เนื้อหาทั้งหมดของเอกสาร เช่นบทความฉบับเต็มของวารสาร เป็นต้น

4) ฐานข้อมูลตัวเลข (Numeric Databases) รวบรวมข้อมูลตัวเลข สถิติต่างๆ เช่น สถิติการค้า ราคาหุ้น ในบางกรณีอาจจะมีการให้บริการคำนวณให้กับผู้ใช้ฐานข้อมูล ด้วยการแบ่งประเภทของฐานข้อมูลที่น่าสนใจ

1.1.2.3 การแบ่งประเภทตามรูปแบบของฐานข้อมูล

สมชาย วรรณญาณไกร (2545 : 12-14) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ เป็นฐานข้อมูลที่จัดเก็บโดยหน่วยงานองค์กรสารสนเทศนั้นๆ กำหนดจัดทำขึ้นเอง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการค้นหาหนังสือ บทความวารสาร สื่อโทรทัศน์ รวมทั้งปริญญานิพนธ์ มีทั้งการจัดเก็บในรูปแบบจานแม่เหล็ก ซีดีรอม (Compact Disc Read Only: CD-ROM) และฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่วนใหญ่แล้วรูปแบบนี้จะใช้ในสถาบันอุดมศึกษา เช่น ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศระบบโอแพก (Online Public Access Catalog: OPAC) ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร ฐานข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม ฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น

2) ฐานข้อมูลแบบไม่เชื่อมกัน (Off-line) หรือออฟไลน์ หรือฐานข้อมูลซีดีรอม เป็นฐานข้อมูลที่หน่วยงาน หรือองค์กรสารสนเทศจัดหาบริการ เป็นฐานข้อมูลที่มีความนิยมนำอย่างแพร่หลาย พัฒนาขึ้นแทนสิ่งพิมพ์และวัสดุย่อส่วน เพราะสามารถเก็บได้จำนวนมากและสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งที่เป็นตัวอักษรภาพและเสียง

3) ฐานข้อมูลแบบไม่เชื่อมต่อตรง (On-line) หรือฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นฐานข้อมูลที่สามารถค้นหาผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ในเวลาเดียวกันหลายคนแม้จะอยู่ต่างสถานที่กัน ปัจจุบันสามารถค้นหาฐานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยการขอใช้เครื่องระยะไกล หรือ เทลเน็ต (Telnet) หรือการค้นหาผ่านเว็บไซต์เว็บได้โดยตรง เช่น ฐานข้อมูล ทรัพยากรสารสนเทศระบบโอแพก (Online Public Access Catalog: OPAC) โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยีสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติที่ให้บริการค้นหาฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย นอกจากฐานข้อมูลในประเทศแล้วยังมีฐานข้อมูลต่างประเทศให้สามารถค้นหาได้เช่นกัน

1.1.3 ระบบการจัดฐานข้อมูล

การจัดการฐานข้อมูล(Database Management) คือ การบริหารแหล่งข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองต่อการใช้ของโปรแกรมประยุกต์อย่างมีประสิทธิภาพ และลดการซ้ำซ้อนของข้อมูล รวมทั้งความขัดแย้งของข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ในอดีตการเก็บข้อมูลมักจะเป็นอิสระต่อกันไม่มีการเชื่อมโยงของข้อมูลเกิดการ สิ้นเปลืองพื้นที่ในการเก็บข้อมูล เช่น องค์กรหนึ่งจะมีแฟ้มบุคคล (Personnel) แฟ้มเงินเดือน (Payroll) และแฟ้ม สวัสดิการ (Benefits) อยู่แยกจากกัน เวลาผู้บริหารต้องการข้อมูลของพนักงานท่านใดจำเป็นจะต้องเรียกดูแฟ้มข้อมูลทั้ง 3 แฟ้ม ซึ่งเป็นการไม่สะดวก จึงทำให้เกิดแนวความคิดในการรวมแฟ้มข้อมูลทั้ง 3 เข้าด้วยกันแล้วเก็บไว้ที่ ศูนย์กลางในลักษณะฐานข้อมูล (Database) จึงทำให้เกิดระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management system (DBMS) ซึ่งจะต้องอาศัยโปรแกรมเฉพาะในการสร้างและบำรุงรักษา (Create and Maintenance) ฐานข้อมูลและสามารถที่จะให้ผู้ใช้ประยุกต์ใช้กับธุรกิจส่วนตัวได้โดยการดึงข้อมูล (Retrieve) ขึ้นมาแล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูปอื่นสร้างงานขึ้นมาโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในฐานข้อมูล แสดงการรวมแฟ้มข้อมูล 3 แฟ้มเข้าด้วยกัน

โครงสร้างข้อมูล (Data Structure)

- บิต (Bit) หมายถึง หน่วยของข้อมูลที่มีขนาดเล็กที่สุด
- ไบท์ (Byte) หมายถึง หน่วยของข้อมูลที่เกิดจากการนำบิตมารวมกันเป็นตัวอักขระ (Character)
- เขตข้อมูล (Field) หมายถึง หน่วยของข้อมูลประกอบขึ้นจากตัวอักขระตั้งแต่หนึ่งตัวขึ้นไปมารวมกันแล้วได้ความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ชื่อ ที่อยู่ เป็นต้น
- ระเบียน (Record) หมายถึง หน่วยของข้อมูลที่เกิดจากการนำเอาเขตข้อมูลหลาย ๆ เขตข้อมูลมารวมกัน เพื่อเกิดเป็นข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ข้อมูลของนักศึกษา 1 ระเบียน (1 คน) จะประกอบด้วย : รหัสประจำตัวนักศึกษา 1 เขตข้อมูล, ชื่อนักศึกษา 1 เขตข้อมูล และ ที่อยู่ 1 เขตข้อมูล

- แฟ้มข้อมูล (File) หมายถึง หน่วยของข้อมูลที่เกิดจากการนำข้อมูลหลาย ๆ ระเบียบที่เป็นเรื่องเดียวกันมารวมกัน เช่น แฟ้มข้อมูลนักศึกษา แฟ้มข้อมูลลูกค้า แฟ้มข้อมูลพนักงาน
 - ระบบฐานข้อมูล (Database System) หมายถึง โครงสร้างสารสนเทศที่ประกอบด้วยรายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันที่จะนำมาใช้ในระบบต่าง ๆ ร่วมกัน
- (ที่มา: <https://sites.google.com/a/nongki.ac.th/apinya-punyawut/kar-cadkar-than-khxmui>)

สรุปได้ว่าการใช้โปรแกรมประยุกต์ช่วยในการจัดเก็บข้อมูลและเป็นการสร้างฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้การสะดวกต่อการค้นหาข้อมูลและช่วยให้ข้อมูลที่จัดเก็บมีความเป็นระเบียบ มีโครงสร้างที่ดี พร้อมในการนำมาใช้ต่อยอดเพื่อการวิเคราะห์ สรุปผลในอนาคตได้

1.2 ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

1.2.1 แนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูล

การออกแบบระบบสารสนเทศจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการออกแบบฐานข้อมูลด้วยฐานข้อมูลที่ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานภายในหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างดี ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เป็นผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุนเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลภายในองค์กร

วิไลภรณ์ ศรีไพศาล (2553) กล่าวถึง ขั้นตอนการพัฒนาระบบงานพัฒนาระบบโดยทั่วไป มีการดำเนินงาน ดังนี้

1) วางแผนงาน / โครงการเป็นขั้นตอนแรกในการพัฒนาระบบงานโดยเริ่มจากการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ทั้งนี้ การวางแผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ขององค์กรเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร โดยไม่ต้องประเมินระบบการปฏิบัติงานในปัจจุบันว่ามีจุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไร สามารถสร้างโอกาสทางการแข่งขันให้องค์กรอย่างน้อยเพียงใด และสามารถลดภัยคุกคามจากภายนอกได้ คือแผนงาน/โครงการที่จะพัฒนา

ระบบงานขึ้นใหม่จะรองรับกระบวนการในการปฏิบัติงานใดขององค์กร ในปัจจุบันมีบุคลากรและทรัพยากรเท่าใดที่สามารถสนับสนุนแผนงาน/โครงการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ และพิจารณาประมาณในการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ เช่นเงินลงทุนตามค่าใช้จ่ายในด้านระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ค่าบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และค่าใช้จ่ายในการถ่ายโอนข้อมูลจากระบบเดิมสู่ระบบใหม่

2) กำหนดขอบเขตการดำเนินการ เป็นการระบุความจำเป็นในการพัฒนาระบบใหม่อย่างคร่าวๆ โดยยังไม่กำหนดรายละเอียด เพื่อเป็นการพิจารณาเบื้องต้นว่า การพัฒนาระบบงานใหม่มีความสำคัญแค่ไหน (เป็นภารกิจหลักของหน่วยงานหรือใหม่) และมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

อย่างไร (พิจารณาความต้องการของผู้ใช้บริการ) โดยวิเคราะห์โครงสร้างองค์กรและกระบวนการในการปฏิบัติงาน การแยกแยะกระบวนการในการปฏิบัติงานออกเป็นส่วนย่อย เพื่อหาคุณสมบัติ หน้าที่ และสภาพทั่วไปในการทำงาน

3) การรวบรวมและวิเคราะห์ความต้องการ (Requirement Collection and Analysis) โดยกำหนดปัญหาและเงื่อนไขของผู้ใช้งาน เพื่อให้ทราบปัญหาของระบบงานเดิม และความต้องการของระบบงานใหม่ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบงานให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้โดยสามารถตอบโต้ภัย วัตถุประสงค์ของการจัดทำระบบงาน ผู้ใช้ระบบงานต้องเชื่อมต่อกับระบบอื่นๆ ที่มีอยู่ในองค์กรหรือไม่และระบบงานมีการใช้ข้อมูลร่วมกับระบบหรือผู้ใช้อื่นหรือไม่ ทั้งนี้ การรวบรวมและวิเคราะห์ความต้องการจะเป็นการนำขอบเขตการดำเนินการที่กำหนดไว้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้นี้ มาวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดต่างๆ ให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและปฏิบัติการทดสอบสอบถามไปยังผู้ให้บริการหลัก

4) การออกแบบ (Design) สามารถจำแนกได้ 2 วิธี

4.1) การออกแบบจากล่างขึ้นบน (Bottom – up Design)

4.2) การออกแบบฐานข้อมูลจากบนลงล่าง (Top – down Design)

5) การทดสอบระบบ และนำระบบไปใช้งาน ระบบจะต้องได้รับการทดสอบในทุกๆ ด้านที่จะสามารถทำการทดสอบได้ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าระบบงานจะทำงานได้ถูกต้องและเป็นไปตามความต้องการ รวมทั้งกำหนดให้ผู้ใช้งานหลายๆ คน ร่วมดำเนินการทดสอบ เพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้ถูกต้องและครบถ้วนที่สุด เมื่อผ่านขั้นตอนการทดสอบ เพื่อการยอมรับระบบแล้ว ต้องจัดให้มีการอบรมผู้ใช้ให้มีความเข้าใจในการทำงานของระบบและสามารถใช้งานได้โดยไม่มีปัญหา ใดๆ ก็ตาม เนื่องจากเป็นระบบงานที่พัฒนาขึ้นใหม่ ผู้ใช้อาจยังไม่มีความคุ้นเคยในการใช้งาน จึงต้องจัดให้มีการอบรมที่จะทำหน้าที่ตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำเมื่อผู้ใช้เกิดปัญหาในการใช้ระบบงาน

6) การบำรุงรักษา เป็นขั้นตอนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ เนื่องจากการดำเนินการเมื่อมีการนำระบบไปใช้งานจริงแล้วเมื่อระบบได้เริ่มดำเนินการ จะต้องมีการเตรียมการบำรุงรักษาฐานข้อมูลโดยการสำรองข้อมูล (Data Backup) และการกู้คืนระบบ (Data Recovery) ในกรณีเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อไปได้ นอกจากนี้ต้องมีการปรับปรุงระบบ เพื่อแก้ไขระบบให้ถูกต้อง สามารถคืนสู่สภาวะปกติได้โดยเร็ว โดยเพิ่มตารางข้อมูลเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของตารางข้อมูล ฯลฯ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานระบบฐานข้อมูลจริง เพื่อบำรุงรักษาให้ระบบฐานข้อมูลทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นขั้นตอนของการแก้ไขและปรับปรุงระบบฐานข้อมูล ในกรณีที่มีการเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้ใช้ที่ส่งผลกระทบต่อระบบฐานข้อมูล

ดังนั้น การพัฒนาข้อมูลที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ทำให้สามารถรับทราบข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ และกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจของชุมชน ทำให้ชาวต่างชาติมีความสนใจที่จะร่วมกิจกรรมเรียนรู้ในชุมชนมากขึ้น

โดยสรุปแล้ว ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษ คือ รายละเอียดกลุ่มของข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยชุมชนที่เก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นหมวดหมู่ ได้แก่ 1) บริบทของชุมชน ประกอบด้วย ประวัติการจัดตั้ง ระยะเวลาการจัดตั้ง ที่ตั้ง การเดินทาง และจุดเด่นของชุมชน 2) การท่องเที่ยว ประกอบด้วย โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และฐานเรียนรู้ 3) การให้บริการ ประกอบด้วย ที่พัก อาหาร รถบริการ และอื่นๆ 4) การจัดการ ประกอบด้วย คณะกรรมการ รูปแบบการบริหารจัดการ การจัดสรรรายได้ และผู้ประสานงาน

1.2.2 ระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว

สุมาลี ภาวสุทธิไพศิฐ (2541) ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณอุทยานแห่งชาติ เขาชะเมา-เขาวงการพัฒนาสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง เป็นการดำเนินการเพื่อจัดระบบข้อมูลใน 2 ส่วนหลัก คือ ส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวและส่วนของข้อมูลพื้นฐานทั่วไป โดยในส่วนข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวจะเป็นการออกแบบระบบเพื่อจัดทำฐานข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ในทางสถิติ เพื่อติดตามและประเมิน แนวโน้มและทิศทางของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งนี้ โดยใช้รูปแบบของแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย สำหรับในส่วนข้อมูลพื้นฐานทั่วไป จะเป็นการจัดทำฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ อันได้แก่ ข้อมูลภาพถ่าย ภาพถ่าย และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้โปรแกรม ArcView เป็นเครื่องมือในการพัฒนา

2. การส่งเสริมชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

2.1 แนวคิดองค์ประกอบและรูปแบบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวมีนักวิชาการหลายท่านสรุปไว้ใกล้เคียงกัน ดังนี้ Cooper & Boniface (1998) และ Dickman (1996) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่สำคัญที่จะสนองความต้องการ ของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องประกอบด้วย 5As ดังนี้

1) **สิ่งดึงดูดใจ (Attractions)** แหล่งท่องเที่ยวควรมีสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว เช่น สิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ (Natural Attractions) และสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built Attractions) ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้และความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ จัดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

2) การเข้าถึง (Accessibility) แหล่งท่องเที่ยวจะต้องดึงดูดความสนใจได้มากหากมีความสะดวก และ ความปลอดภัยในการเข้าถึง

3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แหล่งท่องเที่ยวควรก่อให้เกิดความประทับใจ สุขใจ และสบายซึ่งในการเที่ยวชม เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวอยู่นานขึ้น และกลับมาเที่ยวซ้ำในอนาคต ซึ่งหมายถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้นักท่องเที่ยว อาทิ สาธารณูปโภค โทรศัพท์ ห้องสุขา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวมีความจำเป็นต้องใช้ เช่น ร้านอาหาร โรงพยาบาล ธนาคาร สำนักงานไปรษณีย์ การบริการในกรณีฉุกเฉิน ฯลฯ เป็นต้น

4) การบริการที่พัก (Accommodation) เป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้พักผ่อนและพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้งมีความหลากหลายด้านราคาและบริการที่เหมาะสม รวมถึงสามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

5) กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activities) สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถทำในช่วงเวลาที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นเป็นสิ่งเพิ่มความน่าสนใจของการท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยว และ เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยว สามารถทำในช่วงเวลาที่เข้าพัก ณ สถานที่นั้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในช่วงเวลาพักผ่อน กิจกรรมควรมีความหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว อาทิ กิจกรรมเกี่ยวกับการใช้สอย กิจกรรมทางทะเล และกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น กิจกรรมเดินป่า ดูนก ส่องสัตว์ และกิจกรรมแสวงหามังกร เป็นต้น

จะเห็น ได้ว่าองค์ประกอบแต่ละส่วนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางเลือกใช้บริการในองค์ประกอบต่าง ๆ รวมถึงสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวได้และนักท่องเที่ยวสามารถกระทำได้ในระหว่างที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีอยู่หลายรูปแบบ นักท่องเที่ยวสามารถเลือกทำได้ตามความถนัดและความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมบนบก กิจกรรมทางน้ำ กิจกรรมทางอากาศ เป็นต้น (Ashton & Oglesby, 2013 อ้างในนันทวัชร ชี้อตรง (2564) และ องค์การการท่องเที่ยวโลก UNWTO (1997) กำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว ได้ 3 รูปแบบหลัก ได้แก่

1) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์

2) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี และการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท

3) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และฟาร์มสเตย์ การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม และการท่องเที่ยวแบบผสมผสาน

นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แบ่งรูปแบบของการท่องเที่ยวตามความสำคัญและสภาพแวดล้อม ได้ 12 ประเภทดังนี้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556) 1) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) แหล่งท่องเที่ยวทาง ศิลปะวิทยาการ 3) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical Attraction) 4) แหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติ 5) แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ 6) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 7) แหล่งท่องเที่ยว เชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติ 8) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด 9) แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก 10) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ 11) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ 12) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

ในยุคปัจจุบันที่พฤติกรรมและความต้องการด้านการท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงและมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอร่วมกันรูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต่างจากเดิม นันทวัชร ชีตตรง (2564) ได้ให้ข้อมูล รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความพัฒนาเพื่อตอบโจทย์กิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมและดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไปสามารถมีส่วนร่วมได้ ทั้งหมด 10 กิจกรรม ประกอบด้วย

ลำดับ	ประเภทกิจกรรม	ตัวอย่างกิจกรรม
1	กิจกรรมด้านวัฒนธรรม	การละเล่น ชมการแสดงทางศิลปวัฒนธรรม ชมพิพิธภัณฑ์หอศิลป์ชมนิทรรศการ ศิลปะวัฒนธรรม ชมสถาปัตยกรรม/ศิลปกรรม ชมโบสถ์ วิหาร วัด การเรียนมวยไทย ไหว้ครูมวยไทย ศึกษาประวัติศาสตร์
2	กิจกรรมด้านศาสนา	การสักการะสถานที่สำคัญทางศาสนา การบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การนั่งสมาธิ ปฏิบัติธรรม
3	กิจกรรมเชิงนิเวศ	การส่องสัตว์ การชมผีเสื้อ การเดินป่า การศึกษาธรรมชาติ กิจกรรมดูนก

ลำดับ	ประเภทกิจกรรม	ตัวอย่างกิจกรรม
4	กิจกรรมเชิงเกษตร	การชมไร่ นา การชมสวนผลไม้ การชมสวนดอกไม้ การชมกระบวนการผลิตใบชา การชมฟาร์มปศุสัตว์ การชมแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การปลูกต้นไม้
5	กิจกรรมเชิงผจญภัย	การปีนหน้าผา ไต่เขา ไร่องานจากน้ำตก การปั่นจักรยาน การล่องแก่ง ล่องแพ การพายเรือแคนู เรือคายัก การเที่ยวถ้ำ การเดินป่า การดำน้ำ บันจี้จัมพ์ กระโดดร่ม
6	กิจกรรมเชิงกีฬา	ดูการแข่งขันกีฬา เล่นกีฬา ชมการแข่งขันมวยไทยที่เวที/สนามมวย การตีกอล์ฟ เล่นฟุตบอล ตีเทนนิส ว่ายน้ำ วิ่ง ปั่นจักรยาน
7	กิจกรรมเชิงสุขภาพและความงาม	การนวดแผนไทย การทำสปา อาบน้ำแร่ โยคะ ไทชิ มวยไทย เทียวชมและใช้บริการการรักษาด้วยสมุนไพร ในท้องถิ่น การกดจุด การนวดหิน นวดประคบ พอกโคลน อบไอน้ำ การทำฟัน การศัลยกรรมเสริมความงาม การผ่าตัดแปลงเพศ
8	กิจกรรมเชิงพักผ่อนหย่อนใจ	การถ่ายรูป ชมการแสดงต่าง ๆ ชมทิวทัศน์ ดูนก ดูหิ่งห้อย ซักปิ้ง ชมท้องฟ้าจำลอง พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ ล่องเรือรับประทานอาหาร เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุก/สวนน้ำ อ่านหนังสือ ทำอาหาร ฟังเพลง เต้นรำ
9	กิจกรรมเชิงอนุรักษ์	กิจกรรมปล่อยเต่าคืนสู่ท้องทะเล กิจกรรมปลูกป่า/ปะการัง/หญ้าทะเล เก็บขยะพลาสติก
10	กิจกรรมเชิงอาสาสมัคร	การสร้างฝายชะลอน้ำ การออกค่ายอาสาพัฒนาโรงเรียน กิจกรรมสอนหนังสือเด็กบนดอย การดูแลเด็ก หรือผู้สูงอายุ การให้คำปรึกษา

ที่มา : ดัดแปลงจาก นันทวัชร ชี้อตรง (2564)

นอกจากนี้ Clawson and Knetsch (1966) อ้างใน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2564) กล่าวว่า กิจกรรมการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกเป็น 5 ช่วงเวลาสำคัญ ประกอบด้วย 1) ช่วงการสร้างความคิดหวังเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนการเดินทาง 2) ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว 3) ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว 4) ช่วงของการเดินทางกลับ

5) ช่วงเวลาหลังจากการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวจะระลึกประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวโดยรวมที่นักท่องเที่ยวได้รับ มีคุณค่ามากขึ้น เนื่องจากจะเป็นเวลาที่นักท่องเที่ยวได้ทบทวนและประเมินประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวที่ตนเองพึงได้รับ และในช่วงกิจกรรมสุดท้ายเป็นช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวกลับมาอยู่ใน สิ่งแวดล้อมปกติหรือการใช้ชีวิตประจำวัน โดยปกตินักท่องเที่ยวมักจะระลึกถึงประสบการณ์การท่องเที่ยวที่พึงได้รับมา นักท่องเที่ยวสามารถจดจำประสบการณ์ดังกล่าวได้ถึงแม้จะผ่านไปเป็นเดือนหรืออาจเป็นปี นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความทรงจำที่มีคุณค่านี้โดยการระลึกถึงประสบการณ์ท่องเที่ยวนั้น และอาจแสดงออกโดยการเล่า ประสบการณ์ให้ผู้อื่นฟัง เขียนสมุดบันทึก หรือลงรูปถ่ายใน social media

2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีการปรับเปลี่ยนตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว การท่องเที่ยวต้องมีลักษณะสำคัญของรูปแบบเฉพาะมากขึ้นเพราะเป็นจุดขาย (Selling Point) ดังนั้นการนำทฤษฎีการท่องเที่ยวสร้างสรรค์มาใช้ประกอบการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นมากขึ้น ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้น ทำให้เกิดทางเกิดในการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าในการบริการมากขึ้น

Kimbell, Lucy (2014) ได้กล่าวถึง การสร้างการบริการแบบมีนวัตกรรมร่วมสมัยเชิงสร้างสรรค์การแบ่งปัน หรือการสร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์ด้านสังคมระหว่างชุมชน กับนักท่องเที่ยว ซึ่งการสร้างประสบการณ์นั้นเริ่มต้นตั้งแต่การต้อนรับ การออกแบบห้องพักที่น่าสนใจ หรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องเข้าไปมีประสบการณ์ร่วมต้องมีการออกแบบให้ดี สร้างการจดใจและความประทับใจให้ได้ และการสร้างนวัตกรรมการใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อมจะส่งผลดีต่อความรู้สึกของนักท่องเที่ยวและสามารถชักจูงหรือทำให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกับกิจกรรมได้ง่ายขึ้น และ เห็นคุณค่าของการบริการมากขึ้นตามลำดับ และสิ่งสำคัญอีกประการคือการสร้างประสบการณ์ด้านการบริการที่มีคุณภาพให้กับนักท่องเที่ยว การออกแบบกิจกรรมควรทำควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมอย่างสม่ำเสมอตามการเรียนรู้ผ่านพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว กิจกรรมนั้นจะต้องให้นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจ ถึงความเป็นอยู่ วัฒนธรรม และพยายามให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกับกิจกรรมให้มาก ซึ่งสรุปได้ว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์บริการนั้นต้องเรียนรู้จากเรียนรู้พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและการสร้างจุดเด่นของตนเองเพื่อใช้เป็นเครื่องมือให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ หากสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์การบริการเชิงสร้างสรรค์ได้ นักท่องเที่ยวจะเกิดการจดจำ ที่ดี ซึ่งนำไปสู่การสร้างการตลาดด้านการบริการผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ Kimbell, Lucy (2014) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต้องใช้เทคโนโลยีมาเป็นตัวช่วย โดยเฉพาะการสร้างสื่อดิจิทัล เพื่อเผยแพร่กิจกรรมประสบการณ์สู่โลกได้อย่างรวดเร็ว และ

การออกแบบการสื่อสารที่ดี ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างชุมชนกับนักท่องเที่ยวได้ดี สามารถบริหารการบริการสำเร็จได้ง่ายขึ้น

สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ (2558) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็นทิศทางการท่องเที่ยวไทยในอนาคตมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่อันเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงของทิศทางเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่ขยายตัวในอนาคต (กลุ่ม BRIC เอเชียตะวันออก เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และยุโรป ซึ่งมีรูปแบบและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน) รูปแบบของนักท่องเที่ยว (กลุ่มคนชราที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นและใช้เวลานานในการพำนักรานขึ้น และกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรับข่าวสารและตัดสินใจเกี่ยวกับจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว) เทียบบ่อยครั้งขึ้น แต่ ใช้เวลาน้อยลงและเลือกเดินทางด้วยกำหนดการของตนเอง (FIT-Fixed Itinerary Tours) ขณะเดียวกันก็สนใจ ในเพิ่มพูนประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองมากกว่าแค่เพียงการเยี่ยมชมสถานที่ ท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงเกิดรูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ขึ้นมาคือ “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” ซึ่ง องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) (อ้างในสุดแดน วิสุทธิลักษณ์ (2558 : 15) ได้กำหนดนิยามของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า

“การท่องเที่ยวสร้างสรรค์ คือการเดินทางที่มุ่งไปสู่ความผูกพันและประสบการณ์จริงแท้ที่เกิดจาก การเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ศิลปะ มรดกทางวัฒนธรรมหรือคุณลักษณะพิเศษของพื้นที่นั้น และนำมาซึ่ง ความเชื่อมโยงกับผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และเป็นผู้รังสรรค์วัฒนธรรมที่มีชีวิตนั้น” (Creative Tourism is travel directed toward an engaged and authentic experience, with participative learning in the arts, heritage, or special character of a place, and it provides a connection with those who reside in this place and create this living culture จาก คำนิยามนั้น สุดแดนได้สรุป ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยรวมไว้ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) พบว่า เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีคุณสมบัติซึ่งประกอบด้วย - ผู้ท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมีความผูกพันระหว่างกัน (Each engaging the other) - มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน / ส่งผ่าน-ส่งต่อประสบการณ์ (Exchange information / transformation and transformative experiences) - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมหรือข้ามวัฒนธรรม (Cultural experience/ Cross-cultural engagement) - ผ่านประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม (Hands-on experience) - เป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าเป็นผู้ชม (More participate than observe)

- นักท่องเที่ยวมีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเองและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เรียนรู้ประสบการณ์ (Co-creating tourism experience)

- มีความจริงแท้ทั้งในกระบวนการการผลิตและผลิตภัณฑ์, ประสบการณ์จริง (Authentic both process and product / genuine experience)
- มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางวัฒนธรรมของพื้นที่ที่ท่องเที่ยว หรือชื่นชมและเข้าใจ “จิตวิญญาณของพื้นที่” (Spirit of place /Sense of Place/ deep meaning / understanding of the specific cultural of the place)
- การท่องเที่ยวแบบจัดเตรียมไว้อย่างจำเพาะเจาะจง (Tailor-made approach) หลังจากที่แนวความคิดของ “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” (Creative Tourism) ได้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากขึ้น และได้นำไปปฏิบัติในหลายประเทศ

นอกจากนี้ มีลักษณะสำคัญของรูปแบบของการท่องเที่ยวสร้างสรรค์องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (2555) ได้กล่าวถึง 10 รูปแบบสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ผู้ท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมีความผูกพันระหว่างกัน
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม
3. มีความและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4. ประสบการณ์การมีส่วนร่วม
5. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน/ส่งผ่าน-ส่งต่อระหว่างกัน
6. เป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าเป็นผู้ชม
7. นักท่องเที่ยวมีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเอง
8. ความจริงแท้ทั้งในกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์, ประสบการณ์จริง
9. จัดจําประทับใจ และ เข้าใจ
10. การท่องเที่ยวแบบจำเพาะเจาะจงเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางวัฒนธรรมของพื้นที่ที่ท่องเที่ยว

และ Richards และ Raymond, C. (2000) ได้ระบุรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีลักษณะเฉพาะดังนี้

- เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งการพัฒนาทักษะของนักท่องเที่ยวสามารถเกิดขึ้นได้จากการที่นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว อาทิ ในกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการทอผ้าพื้นเมืองของชาวเมารีประเทศนิวซีแลนด์จะสร้างทักษะด้านการทอผ้าให้กับนักท่องเที่ยว หรือในกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการปรุงอาหาร ของเมืองบาร์เซโลนา ประเทศสเปน

- เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีสินค้าหลักคือ “ทักษะและประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมที่เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว” ประสบการณ์จะกลายเป็นสินค้า ตัวอย่างเช่น ประสบการณ์ทางดนตรีพื้นเมืองและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ได้จากการเข้าร่วมงานเทศกาลดนตรีของประเทศเม็กซิโก ประสบการณ์และทักษะด้านศิลปะการวาดภาพ การแกะสลัก เป็นต้น

- เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนจากการขายทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องได้สู่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้เปลี่ยนจากการขายสินค้าที่เป็นวัตถุไปสู่การขายสินค้าที่เรียกว่า “ประสบการณ์” อาทิเปลี่ยนจากการขายมิดลักโยล (Laguiole) ซึ่งเป็นงานฝีมือแบบดั้งเดิมของประเทศฝรั่งเศส เป็นการขายการสอนทำมิดจากมืออาชีพในท้องถิ่น เป็นต้น

- เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนจากสินค้าที่เป็นวัฒนธรรมระดับสูงไปสู่สินค้าที่เป็นวัฒนธรรมประจำวัน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้สัมผัสถึงความเป็นท้องถิ่น และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ง่ายขึ้น โดยวัฒนธรรมระดับสูง เป็นวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวจำเป็นต้องไปเยี่ยมชม ได้แก่ พิพิธภัณฑ์อาคารแสดงผลงานศิลปะอนุสาวรีย์ต่าง ๆ ส่วนวัฒนธรรมประจำวันจะเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างแท้จริงที่มีอยู่ตามชนบทในวิถีชีวิตประจำวัน เช่น ตลาดนัดท้องถิ่น ร้านอาหารพื้นบ้านตามชนบท สภากาแฟ เป็นต้น

- เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวนอกจากนี้ สฤชศักดิ์ กานต์ พึ่งบำรุง (2559) ได้กล่าวถึงประเภทการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) โดยแยกออกเป็นประเภทกิจกรรมดังนี้

1. ประเภทมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) เป็นกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อันเกี่ยวเนื่องกับประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ สภาพสังคม แบ่งเป็นกลุ่มย่อยคือ

- 1.1 กลุ่มแสดงออกทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม (Traditional Cultural Expression) เช่น ศิลปะงานฝีมือ เทศกาล ความเชื่อ งานประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น

- 1.2 กลุ่มที่ตั้งทางวัฒนธรรม (Cultural Sites) เช่น โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ และพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

2. ประเภทศิลปะ (Arts) เป็นกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรม แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

- 2.2 งานศิลปะ (Visual Arts) เช่น การวาดภาพ รูปปั้น และวัตถุโบราณ เป็นต้น

- 2.2 ศิลปะการแสดง (Performing Arts) เช่น การแสดงดนตรีพื้นบ้าน การแสดงนาฏศิลป์ การแสดงละคร เป็นต้น

3. ประเภทวิถีชีวิต (Lifestyles) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต การดำรงชีวิตหรือวิถีการทามาหากินของคนในชุมชนท้องถิ่นหรือชาวพื้นเมือง แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

3.1 วิถีชีวิตของสังคมเมือง เช่นการเที่ยวย่านเมืองเก่า

3.2 วิถีชีวิตสังคมชนบท

4. ประเภทสื่อ (Media) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสื่อสารกับ กลุ่มคนกลุ่มใหญ่หรือสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

4.1 งานสื่อสิ่งพิมพ์ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Publishing and Printed Media) เช่น คู่มือท่องเที่ยว นิตยสารการท่องเที่ยว ส่วนสร้างความน่าสนใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจและสามารถสื่อในสิ่งที่มีคุณค่าให้เกิดความน่าสนใจเป็นต้น

4.2 งานโสตทัศน (Audiovisual) สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการเป็นมาของต้นแบบ (Originality) ความเป็นของแท้ดั้งเดิม (Authenticity) ของแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่นั้น ๆ เป็นต้น

5. ประเภทการตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Functional Creation) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการแตกต่างกัน แบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อยคือ

5.1 กลุ่มการออกแบบ (Design) เช่น การออกแบบห้องพักในโรงแรม รีสอร์ท การออกแบบสินค้าของที่ระลึก ให้มีอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่น หรือแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

5.2 กลุ่มสื่อสมัยใหม่ (New Media) เช่น ระบบดิจิทัล ซอฟต์แวร์ เกมส์ต่าง ๆ

5.3 กลุ่มบริการทางความคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism Services) เช่น การบริการทางสถาปัตยกรรม โฆษณา นันทนาการ และบริการแนวคิดเชิงสร้างสรรค์อื่น ๆ

ซึ่งเป็นไปตามแนวทางเจ้าของทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้สามารถสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน เป็นการสร้างคุณค่าด้านประสบการณ์การท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวโดยเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และการออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน อันจะนำไปสู่เป้าหมายของการเป็น การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

สรุปได้ว่าการสร้างแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนที่เน้นความสร้างสรรค์และการเสริมสร้างคุณค่าทางวัฒนธรรมและศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ทำให้ชุมชนมีโอกาสพัฒนาและเจริญเติบโตในด้านการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน และยังสามารถสร้างให้เกิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชนอีกด้วย

2.3 ศักยภาพชุมชนดอยสะเก็น

2.3.1 ประวัติและที่ตั้ง

ดอยสะเก็น ภูเขาสูงเล็กๆ ล้อมรอบด้วยหมู่บ้านดอยสะเก็น ที่มีประชากรประมาณ 1,300 คน ฝนป่าใจกลางเมืองแห่งนี้ จึงทำหน้าที่เปรียบเสมือนปอดของประชากรกว่า 70,000 คน เกือบ 40,000 ครวเรือน ที่อาศัยอยู่ใน 62 หมู่บ้าน ในเขตเทศบาลนครเชียงราย ชาวบ้านเล่าต่อกันมาว่าในอดีต ช่วงเกิดสงคราม ท้าวผู้ครองนครเชียงรายและหัวเมืองต่างๆ ได้พาลูกหลานและข้าทาสบริวารขึ้นมาหลบภัยในถ้ำบนดอยแห่งนี้ ปัจจุบันชาวบ้านยังคงใช้ประโยชน์จากป่าผืนนี้ ในหลายกิจกรรม เช่น สถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนา โดยมีพระธาตุดอยสะเก็นเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ รวมถึงเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และแหล่งอาหารของชุมชน

ป่าดอยสะเก็น ยังมีความอุดมสมบูรณ์ และความหลากหลายของพันธุ์ไม้ขึ้นกระจายอยู่อย่างหนาแน่น มีมากกว่า 100 ชนิด เช่น ตะเคียน ยางแดง สัก มะม่วงป่า คอแลน และกระพี้ รวมถึงต้นเก็ดแดงต้นนี้ ที่ล้มตายเอง เพราะเป็นกฎของชุมชนห้ามตัดต้นไม้โดยเด็ดขาด

ในพื้นที่ดอยสะเก็น ยังรวมความมหัศจรรย์ไว้อีกมากมาย ซึ่งรวมถึงต้นขี้ผึ้ง หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า ต้นผึ้ง เป็นต้นไม้ที่มีอายุหลายร้อยปี ที่รักษาอายุโสมชุมชนดอยสะเก็น เล่าว่าตลอดทั้งปีจะมีผึ้งผลัดเปลี่ยนกันมาอาศัย บางปีมีประมาณ 70 รัง และบางปีมากถึง 120 รัง ป่าดอยสะเก็น จึงเป็นแหล่งรวมจิตใจ และความสามัคคีภายในชุมชนควบคู่ไปกับการพัฒนาป่า ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ทางธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพของเมืองเชียงราย ฝนป่านี้อย่างเป็นสถานที่ฝึกการเป็นนักวิจัยน้อยสำหรับเยาวชนในชุมชนที่ร่วมกันศึกษาวิจัยพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ที่ตนเองสนใจ เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเมืองเชียงรายสู่เมืองคาร์บอนต่ำ (วอยซ์ทีวี (Voice TV Online), 2556)

ประวัติพระธาตุดอยสะเก็น

“องค์พระธาตุดอยสะเก็น” พระธาตุเก่าแก่แห่งหนึ่งในเมืองเหนือสุดของสยาม พ่วงด้วยตำนานที่ชาวบ้านเล่าสืบกันมาว่า เมื่อครั้งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้แล้วทรงเสด็จออกผนวชมหาเชตะวันวิหาร ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ได้ทอดพระเนตรเห็นภูเขาสูงหนึ่ง จึงเสด็จมาเพื่อโปรดเวไนยสัตว์ ภูเขาสูงนั้นปัจจุบันเรียกว่า “ดอยพระบาททุ่งก่อ” อยู่ที่ ต.ทุ่งก่อ อ.เวียงเชียงรุ้ง ในเชียงราย หลังจากนั้นได้ทอดพระเนตรมาทางทิศตะวันตก ทรงเห็นภูเขาอีกลูกหนึ่ง จึงเสด็จมาประทับเพื่อโปรดเวไนยสัตว์ที่ภูเขาสูงนี้ด้วย ที่นี้มีชาวพื้นเมืองอาศัยอยู่เป็นชาว “ลัวะ” ชาวบ้านจึงได้นำเครื่องจตุปัจจัยมาถวายแด่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรียกว่า “การเกนของ” เมื่อพระพุทธเจ้าได้ปรินิพพานแล้ว ชาวบ้านได้สร้างพระธาตุขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้เป็นที่สักการบูชา เรียกตอนนี้ว่า “ดอยลัวะเกน” ตามชื่อชาวพื้นเมือง และได้กลายเป็น “ดอยสะเก็น” ในปัจจุบันนั่นเอง (เคลินวิธ, 2562)

2.3.2 วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

คนในชุมชนส่วนใหญ่ดำรงชีวิตด้วยอาชีพเกษตรกรรมและทำการค้าขาย ชาวบ้านเองก็ได้ใช้จุดแข็งจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งส่วนใหญ่นิยมทำนาและปลูกผักเป็นหลัก ด้วยการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการทำเกษตรปลอดภัย และกิจกรรมชมบ้านตัวอย่างของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการเกษตรปลอดภัย เป็นต้นแบบสำหรับการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาดูงานและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พร้อมทั้งส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตอย่างการนวดแผนไทย กับการทำบายศรีสู่ขวัญและพิธีกรรมสืบชะตามาเป็นกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความหลากหลายอีกด้วย

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังจะสัมผัสวิถีเกษตร ซึ่งชุมชนเป็นชุมชนต้นแบบของเกษตรอินทรีย์ ที่มีพืชผักปลอดสารพิษให้นักท่องเที่ยวได้รับประทาน และซื้อไปเป็นของฝากของที่ระลึกได้ด้วย มีภาคแล่งที่มีอาหารพื้นเมืองให้เลือกชิม ซึ่งชุมชนดอยสะเก็นถือเป็นชุมชนเก่าแก่ ตามตำนานเล่าว่าเคยเป็นชุมชนของคนลาว มาก่อน จึงทำให้มีร่องรอยวัฒนธรรมที่เก่าแก่อยู่ แต่ปัจจุบันก็มีการปรับตัวมาตามยุคสมัย แต่ก็ยังเหลือร่องรอยให้น่าติดตาม ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถมาท่องเที่ยวได้ทุกวัน”

2.3.3 ลักษณะเด่นของพื้นที่ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

จุดเด่นของชุมชน

- วัดศรีชัย วัดเก่าแก่ประจำหมู่บ้าน ซึ่งอุโบสถ เป็นแบบศิลปะล้านนาประยุกต์ คล้ายอุโบสถวัดร่องขุน แต่สีจะเป็นโทนสีเขียว พระพุทธรูปในอุโบสถเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 2.7 เมตร สูง 2.93 เมตร นามว่า “พระพุทธสิริมงคล”

- “องค์พระธาตุดอยสะเก็น” พระธาตุเก่าแก่แห่งหนึ่งในเมืองเหนือสุดของสยาม พ่วงด้วยตำนานที่ชาวบ้านเล่าสืบกันมาว่า เมื่อครั้งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้แล้วทรงเสด็จออก ณ มหาเขตวันวิหาร ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ได้ทอดพระเนตรเห็นภูเขาสูงหนึ่ง จึงเสด็จมาเพื่อโปรดเวไนยสัตว์ ภูเขาภูคนั้นปัจจุบันเรียกว่า “ดอยพระบาททุ่งก่อ” อยู่ที่ ต.ทุ่งก่อ อ.เวียงเชียงรุ้ง ในเชียงราย หลังจากนั้นได้ทอดพระเนตรมาทางทิศตะวันตก ทรงเห็นภูเขาอีกลูกหนึ่ง จึงเสด็จมาประทับเพื่อโปรดเวไนยสัตว์ที่ภูเขาภูคนี้นี้ด้วย ที่นี้มีชาวพื้นเมืองอาศัยอยู่ เป็นชาว “ลาว” ชาวบ้านจึงได้นำเครื่องจตุปัจจัยมาถวายแด่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรียกว่า “การเกนของ” เมื่อพระพุทธเจ้าได้ปรินิพพานแล้ว ชาวบ้านได้สร้างพระธาตุขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้เป็นที่สักการบูชา เรียกตอนนี้ว่า “ดอยลาวเกน” ตามชื่อชาวพื้นเมือง และได้กลายเป็น “ดอยสะเก็น” ในปัจจุบันนั่นเอง

- ป่าดอยสะเก็น ซึ่งถือเป็นป่าแห่งเดียว ที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ จึงถูกเรียกว่า “ป่าใจกลางเมือง” ซึ่งที่น้นนอกจากสามารถสักการะองค์พระธาตุดอยสะเก็น พระธาตุเก่าแก่ประจำชุมชนแล้ว ยังสามารถชมความอุดมสมบูรณ์ของพันธุ์ไม้ และพันธุ์นกนานาชนิด รวมไปถึงมีต้นผึ้ง ซึ่งมีผึ้งมาทำรังเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันบริเวณด้านหน้า

เทศบาลนครเชียงราย ได้มีการจัดทำสกายวอล์ค สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้ชมวิวของชุมชนดอยสะเก็น และทัศนียภาพของตัวเมืองเชียงรายจากมุมสูง ซึ่งมีความสวยงามน่าชม โดยเฉพาะในช่วงพระอาทิตย์ตกจะงดงามยิ่ง

- ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน การประดิษฐ์ผ้าบาติก ร้านปิ่นทองบาติก ซึ่งนายพชเลศ รอดสุวรรณ อายุ 61 ปี อดีตข้าราชการครูเกษียณ และกลุ่มชาวบ้านยึดเป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัวและสร้างรายได้แก่ชุมชนมานานกว่า 30 ปี ซึ่งนักท่องเที่ยวจะสามารถเรียนรู้ และชมฝีมือการวาดลวดลายบนผืนผ้า และขั้นตอนการทำผ้าบาติก พร้อมกันนี้ยังได้ทดลองระบายสีบนผ้า เพื่อทำเป็นผลงานทางศิลปะชิ้นเดียวในโลกของตนเองโดยมีทางชุมชนจะคอยสอนและให้คำแนะนำ
(ที่มา: <https://www.chiangmainews.co.th/news/2802808/>)

กิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดโดยเทศบาลนครเชียงราย

เปิดกาดดอยสะเก็นต้นแบบตลาดนัดชุมชนกระตุ้นท่องเที่ยวชุมชนยั่งยืน

ข่าวท้องถิ่น ข่าวประชาสัมพันธ์ | 05 ก.พ. 2022 11:54:16 | 1870

เทศบาลนครเชียงรายร่วมกับมหาวิทยาลัยศิลปากรเปิดกาดดอยสะเก็น ต้นแบบตลาดนัดชุมชนกระตุ้น ท่องเที่ยวชุมชนยั่งยืน

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2565 เทศบาลนครเชียงรายร่วมกับมหาวิทยาลัยศิลปากรภายใต้โครงการ “การพัฒนานางวัฒนธรรมชุมชนผ่านกลไกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่” การขยายพื้นที่ดำเนินงานเพิ่มจำนวน 20 พื้นที่ โดยใช้พื้นที่ของชุมชนดอยสะเก็นเป็นชุมชนต้นแบบโครงการจัดกิจกรรม “ดอยสะเก็น” ขึ้นทุกวันศุกร์

นายวันชัย จงสุทธานามณี นายกเทศมนตรีนครเชียงรายพร้อมด้วยคณะผู้บริหาร ข้าราชการเจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงราย คณะกรรมการประชาสังคมทางวัฒนธรรมผู้นำชุมชนผู้ประกอบการทางวัฒนธรรม และคณะผู้วิจัย นำโดยรองศาสตราจารย์ดร. สุพรรณิ ฉายะบุตร หัวหน้าโครงการฯ ได้ร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมเปิดพื้นที่ทางวัฒนธรรมชุมชน “ดอยสะเก็น” ซึ่งเป็นตลาดจำหน่าย

ผลิตภัณฑ์สินค้านำทุนทางวัฒนธรรมชุมชนที่มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่นสร้างรายได้และส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน

นายวันชัย จงสุทธานามณี กล่าวว่า เป็นครั้งแรกทางพี่น้องชุมชนดอยสะเก็น ได้มีการจัดตลาดวัฒนธรรมชุมชนโดยความร่วมมือกับคณะวิจัยจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ในการนำเอาทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนมาสร้างรายได้ลดความเหลื่อมล้ำ เป็นอีกหนึ่งที่จะสร้างเสน่ห์และความโดดเด่นทางการท่องเที่ยวหลากหลาย ผ่านการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เป็นหนึ่งในกระบวนการที่เราได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติควบคู่กันไป ซึ่งเทศบาลนครเชียงรายเราได้พยายามส่งเสริมคุณภาพชีวิตผ่านการท่องเที่ยว โดยการปฐมนิเทศน์ดอยสะเก็นป่าใจกลางเมือง หรือ ศิริชัย ยามะ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติสำหรับเยาวชนและประชาชนที่สนใจโดยเราได้รับความกรุณาจากสถาบันการศึกษาหลากหลายมหาวิทยาลัยเข้ามาเติมเต็มโอกาสและความยั่งยืนเพื่อเป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

“กาดนัดดอยสะเก็น” ได้จัดขึ้นทุกวันศุกร์ ซึ่งก็มีพี่น้องในชุมชนนำอาหารพืชผักปลอดสารพิษรวมถึงผลิตภัณฑ์ของชุมชนมาจำหน่าย พร้อมกับชมการแสดงเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนดอยสะเก็นและชุมชนใกล้เคียงซึ่งหลังจากที่เดินชมตลาดแล้วก็ยังสามารถขึ้นไปสักการะบูชาพระธาตุดอยสะเก็นเพื่อความเป็นสิริมงคล โดยในวันนี้เป็นวันเปิดกาดนัดดอยสะเก็น อย่างเป็นทางการหลังจากเราได้ดำเนินการเปิดทดลองไปเมื่อปลายปี 2564” นายกเทศมนตรีนครเชียงรายกล่าว

(ที่มา: <https://www.chiangraifocus.com/5940/>)

3. ระบบสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์

3.1 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

สิริชัย ดีเลิศ (2558) ระบบสารสนเทศประกอบด้วยระบบ (System) ที่เป็นการทำงานขององค์ประกอบหรือกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายมีขอบเขตของระบบ และมีระบบย่อย (subsystem) ที่มีความสัมพันธ์กันระบบสารสนเทศจึงประกอบด้วยองค์ประกอบ

ต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อสร้างสารสนเทศสำหรับพนักงานขององค์กรหรือผู้ใช้ในแต่ละระดับโดยมีองค์ประกอบการได้แก่ ข้อมูล ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ คน กระบวนการ และการสื่อสาร

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System: MIS) หมายถึงระบบที่รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การอย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อนำมาประมวลผลและจัดรูปแบบให้ได้สารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการทำงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ ของผู้บริหารเพื่อให้การดำเนินงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหน้าที่ของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมี 2 หน้าที่หลักๆ คือ

1) สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกองค์การมาไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบ

2) สามารถทำการประมวลผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานและการบริหารงานของผู้บริหารเป็นระบบที่ทำหน้าที่ให้สารสนเทศหรือข่าวสารเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารจัดการองค์กร เช่น การวางแผนการจัดองค์กร และการควบคุมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเน้นการตัดสินใจในแต่ละระดับการจัดการมากกว่าขั้นตอนการประมวลผล แหล่งข้อมูลเป็นทั้งแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ คือ ระบบคอมพิวเตอร์ที่ช่วยในการจัดเก็บฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หลักในการจัดการข้อมูล โดยนำเสนอทั้งในแบบ ตัวอักษร ตาราง รูปภาพ ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและใช้งานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (ดวงพร อ่อนหวาน และคณะ. 2561 : 27)

3.2 การประชาสัมพันธ์

3.2.1 ความหมายและความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ (Public Relations)

การประชาสัมพันธ์มักจะถูกเข้าใจสับสนกับการโฆษณา คนจำนวนมากมักจะเข้าใจว่าการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์มีความหมายเหมือนกัน จนบางทีเราเรียกการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์เป็น “การโฆษณาประชาสัมพันธ์” ซึ่งในความเป็นจริงการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์มีความแตกต่างกันพอสมควร ดังนี้

การโฆษณา (Advertising) เป็นการกระทำการใดๆ อันเป็นการชักจูงใจต่อกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ซึ่งอาศัยสื่อมวลชน (Mass media) ในการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายและมีได้เป็นไปในรูปส่วนตัว

การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) เป็นการติดต่อสื่อสารจากองค์กรไปสู่สาธารณชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึง รับฟังความคิดเห็นและปฏิกิริยาจากสาธารณชนที่มีต่อองค์การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเชื่อถือ ภาพลักษณ์ ความรู้ และแก้ไขข้อผิดพลาดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

คัทลิป (Cutlip, 2000) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การวางแผนเพื่อสร้างอิทธิพลต่อความคิดด้วยการแสดงออกหรือการดำเนินงานที่ดี มีความรับผิดชอบ บนพื้นฐานของการสื่อสารสองทางที่สร้างความพึงพอใจร่วมกับการประชาสัมพันธ์ คือภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์และธำรงรักษาสายงานการติดต่อสื่อสารร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การยอมรับ และความร่วมมือระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้น การประชาสัมพันธ์จึงเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ ในทางการบริหาร ช่วยให้ฝ่ายบริหารคำนึงถึงประชาคติ และการบอกกล่าวข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบ เพื่อตอบสนองผลประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งการช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถใช้การวิจัยและใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารที่มีจริยธรรม (ethical communication) เป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินงาน

สมาคมการประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (IPRA) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่าการประชาสัมพันธ์ คือภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการ (management function) ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนงานที่ดีและมีการกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อสร้างสรรค์และธำรงรักษาไว้ซึ่งความเข้าใจอันดี มีความเห็นอกเห็นใจ (sympathy) และได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากกลุ่มประชาชนที่องค์การสถาบัน เพื่อให้สอดคล้องกับประชาคติหรือความต้องการของประชาชนพร้อมทั้งใช้วิธีการเผยแพร่กระจายข่าวสารสู่ประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือและบรรลุถึงผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย คือ องค์การและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมการประชาสัมพันธ์แห่งสหรัฐอเมริกา (PRSA) ที่ได้ให้คำจำกัดความของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นอาชีพที่ให้บริการผลประโยชน์อย่างถูกต้องตามกฎหมายแก่บรรดาลูกจ้างและผู้ว่าจ้าง อาชีพการประชาสัมพันธ์จึงมีวัตถุประสงค์พื้นฐานอยู่ที่ความเข้าใจร่วมกัน และความร่วมมือระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ของสถาบันสังคม นอกจากนี้สถาบันการประชาสัมพันธ์แห่งสหราชอาณาจักร (The British Institute of Public Relations) ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า การประชาสัมพันธ์ คือการกระทำที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ และมีความพยายามอย่างไม่ลดละเพื่อสร้างสรรค์และธำรงไว้ซึ่งความเข้าใจอันดีร่วมกันระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง (สำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์, 2555)

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ ให้คำนิยามถึงการประชาสัมพันธ์ว่า คือ ศาสตร์หรือศิลปะในการสร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีของทั้งสองฝ่าย

สกุณี โกมลิตพิงค์ (2555) การประชาสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการขององค์กรที่มีการวางแผนและมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจได้ตรงกับที่องค์กรสื่อสารออกไป เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดี โดยนำมาซึ่งผลตอบกลับคือ การยอมรับและให้ความร่วมมือต่าง ๆ กับองค์กร นำไปสู่การบรรลุ

วัตถุประสงค์ของการสื่อสารจากองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สกุณี โกมลิตพิพงศ์, 2555)

ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ (Public relation) เป็นหนึ่งในส่วนประสมของการสื่อสารทางการตลาด ซึ่งมีความสำคัญอย่างหนึ่งขององค์การที่นอกเหนือจากการโฆษณา การขายโดยพนักงานขาย และการส่งเสริมการขาย ทั้งนี้องค์การอาจอยู่ในรูปของบริษัท ห้างร้าน สมาคมหรือหน่วยงานต่างๆ อันเป็นส่วนหนึ่งในระบบสังคมซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน องค์การจะไม่สามารถอยู่ในสังคมได้หรืออยู่ได้ยากหากปราศจากการยอมรับและความเข้าใจจากสาธารณชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสังคม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการทำงานทำความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสาธารณชน โดยผ่านสื่อต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สาธารณชนมีทัศนคติ ความเชื่อหรือมุมมองที่ดีต่อองค์การ อันจะส่งผลต่อการดำเนินงานอย่างราบรื่นในระยะยาวขององค์การ การประชาสัมพันธ์จะถูกใช้เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ บุคลากร สถานที่ แนวคิดและกิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ ขององค์การ เช่น ธุรกิจการค้าใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการฟื้นความสนใจของลูกค้าต่อสินค้าที่ตกต่ำลง การใช้การประชาสัมพันธ์ของประเทศในการดึงดูดนักท่องเที่ยวหรือนักลงทุนเพื่อให้เข้ามาท่องเที่ยวหรือลงทุนในประเทศ

ลักษณะของการประชาสัมพันธ์ มีดังต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์เป็นการสื่อสารสองทาง (Two-way communication) เป็นการสื่อสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับเกี่ยวกับข่าวสารขององค์การที่ต้องการสื่อสารให้สาธารณชนรับทราบและเข้าใจ และยังเป็นการสื่อสารย้อนกลับจากผู้รับ คือ สาธารณชน ไปยังองค์การเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การ
2. การประชาสัมพันธ์อาจมีกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่ม (Multiple target group) เช่น พนักงาน ลูกค้า ผู้ถือหุ้น ชุมชน รัฐบาล หรือหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการประชาสัมพันธ์ว่าต้องการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายใดบ้าง
3. การประชาสัมพันธ์เป็นการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์ต้องตั้งอยู่บนหลักความจริงเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและปฏิบัติตามด้วยความสมัครใจ
4. การประชาสัมพันธ์เป็นการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยคาดหวังผลต่อเนื่องในระยะยาวเพื่อให้สาธารณชนมีความศรัทธาและมีความไว้วางใจต่อองค์การเพื่อให้องค์การสามารถดำเนินกิจการอยู่ในระยะยาวได้
5. การประชาสัมพันธ์เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยจะมีการวางแผน ควบคุม และประเมินผลของการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการประชาสัมพันธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.2.2 การวางแผนประชาสัมพันธ์

วิมลพรรณ อาภาเวช (2554) ได้แบ่งประเภทของการวางแผนประชาสัมพันธ์โดยใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งการวางความหมายของการประชาสัมพันธ์เชิงรุกแผน เช่น การแบ่งโดยอาศัยกลุ่มเป้าหมายเป็นเกณฑ์ การแบ่งโดยใช้เวลาเป็นเกณฑ์ และยุทธวิธีการดำเนินงานในที่นี้จะแบ่งโดยยึดกลุ่มเป้าหมายเป็นเกณฑ์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การวางแผนประชาสัมพันธ์ภายใน

การดำเนินกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรกับบุคลากรภายในหน่วยงานนั้น ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรปฏิบัติงาน ลูกจ้าง และนักศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างความเข้าใจที่ดี ให้ความรู้ความเข้าใจ ความเคลื่อนไหวของหน่วยงานว่า ใครทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน ทำไม และอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อบุคลากรภายในหน่วยงานจะได้เกิดความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการทำงานนั้นๆ และเมื่อบุคลากรภายในเกิดความเข้าใจดีแล้ว ยังเป็นปากเสียงหรือกระบอกเสียงที่จะช่วยกันบอกเล่าข่าวสาร/ประกาศ ให้ภายนอกหน่วยงานได้เข้าใจต่อไปด้วย การประชาสัมพันธ์ภายในจึงถือเป็นพื้นฐานที่ต้องปูทางหรือวางแผนให้แน่น เพื่อจะได้เกิดความมั่นคงเป็นปึกแผ่นในหน่วยงานนั้นๆ ด้วย แผนงานประชาสัมพันธ์ภายในจำแนกเป็นแผนย่อยๆ หรือเป็นแผนเฉพาะกิจได้อีกขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และสภาพความเป็นจริงของสถาบัน องค์กร โดยพิจารณาถึงลักษณะโครงสร้าง ขนาดของสถาบัน ตลอดจนนโยบายและลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งอาจประกอบด้วย แผนพนักงานสัมพันธ์ แผนการเผยแพร่ภายในสถาบัน เป็นต้น

2. การวางแผนการประชาสัมพันธ์ภายนอก

การดำเนินกิจกรรมระหว่างหน่วยงานกับบุคลากรภายนอกหน่วยงาน ซึ่งได้แก่ ประชาชนทั่วไปหรือกลุ่มบุคคลที่ติดต่อเกี่ยวข้องกับองค์กรหรือแม้แต่สื่อมวลชน เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ภายนอกจึงเป็นเรื่องยากเพราะกลุ่มเป้าหมายมีความหลากหลาย ซึ่งแตกต่างกันทั้งเพศ วัย ความรู้ ประสบการณ์ ฯลฯ การจะประชาสัมพันธ์อะไรให้คนที่มีความรู้ที่แตกต่างกันเกิดความเข้าใจและรับรู้ได้เหมือนกันจึงเป็นเรื่องที่ยาก จำเป็นต้องใช้ยุทธวิธีในการดำเนินการที่เหมาะสมการประชาสัมพันธ์ภายนอกเป็นเรื่องของการสร้างชื่อเสียง ภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบัน องค์กร และบทบาทหน้าที่ของประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบันที่หน่วยงานต่างๆ มักจะให้ความสำคัญไม่น้อยกว่าบทบาทหน้าที่อื่นๆ การแสดงถึงความรับผิดชอบของสถาบัน และการเข้ามามีส่วนร่วมต่อกิจการทางสังคมภายนอกหน่วยงาน (วิมลพรรณ อาภาเวช. 2553 : 197)

ณัฐา ขาวงจักร (2562 : 29) กล่าวว่า การวางแผนการประชาสัมพันธ์ คือ การกำหนดการตัดสินใจและการดำเนินงานอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นกระบวนการในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจหลักขององค์กรที่กำหนดเพื่อให้ได้ซึ่งกลยุทธ์หรือกลวิธีในการ

ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีความสร้างสรรค์ แปลกใหม่น่าสนใจ สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างรวดเร็วและจำนวนมาก รวมถึงการกำหนดการเลือกใช้สื่อในการติดต่อสื่อสารให้เข้าถึงกลุ่มผู้รับสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรรวมถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลดีต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร เพื่อให้สาธารณชนเกิดความเข้าใจอันดีและทัศนคติที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอย่างต่อเนื่อง อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจและความร่วมมือสนับสนุนตลอดจนการยอมรับจากประชาชนให้เกิดขึ้นระหว่างองค์กร

3.2.3 สื่อที่ใช้ในกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ประกอบไปด้วย

(1) สื่อบุคคล - สื่อบุคคล เป็นสื่อที่มนุษย์ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลซึ่งอยู่ห่างไกลกันจนไม่อาจจะติดต่อกันได้โดยไม่ผ่านสื่อได้ เป็นสื่อซึ่งใช้เฉพาะบุคคลมีลักษณะเป็นส่วนตัวไม่เกี่ยวกับผู้อื่นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในขณะนั้นๆ เช่น จดหมาย โทรเลข โทรศัพท์ ภาพถ่ายในครอบครัว บันทึกช่วยจำ อนุทิน ฯลฯ ทำหน้าที่ในการช่วยส่งสารระหว่างผู้ส่งถึงผู้รับที่อยู่ห่างไกลกันมีความเป็นไปได้ นอกจากนั้นก็ยังมีความรู้หรืออุปกรณ์บางชนิดที่จัดว่าเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล อาทิ การประชุมกลุ่มย่อย การเรียนการสอน ซึ่งจำเป็นต้องใช้สื่อต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น กระดานดำ แบบจำลอง หนังสือ เอกสาร เป็นต้น (ปติวรดา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. 2549)

วิมลพรรณ อาภาเวท (2553: 219-239) ได้จำแนกสื่อบุคคลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1. สื่อบุคคล สำหรับสื่อประชาสัมพันธ์ที่เป็นสื่อบุคคลนั้นได้แก่ นักประชาสัมพันธ์และรวมถึงสมาชิกทุกคนภายในสถาบัน องค์กร

1.2. สื่อคำพูด นอกจากการใช้บุคคลที่เป็นนักประชาสัมพันธ์เป็นสื่อประเภทหนึ่งในการประชาสัมพันธ์แล้ว ยังมีรูปแบบต่างๆ ของการใช้คำพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ เช่น การพูดในที่ประชุม การพูดสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ การประชุมรูปแบบต่างๆ การอภิปรายกลุ่ม การกล่าวสุนทรพจน์ การกล่าวปราศรัย การให้โอวาท การอบรมสัมมนา เป็นต้น

สรุปได้ว่า สื่อบุคคลถือเป็นสื่อแบบดั้งเดิมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะช่วยทำให้ระบบการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี เนื่องจากสื่อบุคคลสามารถพูดคุยแบบเป็นกันเอง และทำให้รับรู้ถึงปฏิกิริยาตอบสนองกับผู้รับสารได้ทันที และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้รับสารได้ตลอดเวลาเพื่อให้การสื่อสารนั้น บรรลุเป้าหมายอันควรจะเป็น

(2) สื่อมวลชน - มนุษย์คิดสื่อมวลชนขึ้นเพื่อจะติดต่อกับผู้รับสารเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกันโดยทั่วไปแล้วสื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์อย่างหนึ่ง และสื่อมวลชนประเภทไฟฟ้าอย่างหนึ่ง สื่อมวลชนมีประโยชน์ในแง่ของการเผยแพร่ข่าวสาร ไปยังมวลชนได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว

2.1 สื่อหนังสือพิมพ์ มีลักษณะเด่นคือสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้จำนวนมากใส่เนื้อหารายละเอียดได้มาก ต้นทุนไม่แพงเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อโทรทัศน์ ผู้รับสารมีความตั้งใจสามารถเลือกหน้าหรือเนื้อที่ประชาสัมพันธ์ได้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้ และสามารถเลือกใช้เพื่อเข้าถึงผู้รับสารตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ได้ เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีทั้งที่จำหน่ายทั่วประเทศ และจำหน่ายเฉพาะในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง สามารถเข้าถึงผู้อ่านและสามารถวัดผลได้รวดเร็วและสามารถวัดผลได้จากจำนวนจัดจำหน่ายหรืออาจทำในรูปของคุปองให้ผู้อ่านส่งกลับคืนมา ทำให้สามารถวัดผลได้ง่ายและรวดเร็ว (นธกฤต วันตะเมธ. 2554)

2.2 สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะวิทยุโทรทัศน์มีคุณลักษณะเด่นและได้เปรียบสื่อมวลชนอื่นๆ กล่าวคือ วิทยุโทรทัศน์สามารถนำเสนอภาพและเสียงภาพเคลื่อนไหวมาเผยแพร่สู่ประชาชนจำนวนมาก โดยที่ประชาชนสามารถรับชมได้อย่างสะดวกสบาย ดังนั้นวิทยุโทรทัศน์ จึงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย แต่สำหรับการประชาสัมพันธ์โดยผ่านรายการประเภทต่างๆ มีอัตราค่าโฆษณาที่แพงมาก การที่องค์กรและหน่วยงานจะขอความอนุเคราะห์ให้ช่วยเผยแพร่ข่าวสารขององค์กรได้นั้น จะต้องพิจารณาความเหมาะสมรูปแบบของรายการ นโยบายของสถานีนั่นๆ ด้วยเช่นกัน

2.3 สื่อวิทยุกระจายเสียง เป็นเครื่องมือสื่อสารที่แพร่หลาย สามารถบอกกล่าวชี้แจงและเผยแพร่กระจายข่าวสารสำคัญๆ ได้อย่างทั่วถึง ข้อดีของสื่อวิทยุกระจายเสียงมีความรวดเร็วสามารถรายงานข่าวสดหรือข่าวด่วนที่สำคัญได้รวดเร็ว

(3) สื่อเฉพาะกิจ สิ่งที่ถูกผลิตขึ้นมา โดยมีเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจงและมีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม (เกศินี จุฑาวิจิตร. 2542) เมื่อเทียบกับสื่อมวลชนแล้วสื่อเฉพาะกิจจะเข้าถึงง่ายกว่าในแง่ของการเข้าถึงผู้รับสาร เช่น วารสาร จุลสาร จดหมายข่าว จดหมายถ้อยแถลง แผ่นพับ แผ่นปลิว และใบแทรก ใบปิดหรือโปสเตอร์ ป้ายกลางแจ้ง เป็นต้น

(4) สื่อสมัยใหม่ สื่อที่พัฒนามาจากสื่อเดิมที่มีอยู่โดยการบูรณาการสื่อเก่าและสื่อใหม่อาศัยความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าไป อาจจะจัดอยู่ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่าย หรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 เทคโนโลยีที่ถูกนิยามว่าเป็นสื่อใหม่ส่วนมากมักจะมีคุณลักษณะที่ถูกจัดการได้ เชื่อมต่อเป็นเครือข่ายได้ ทำให้หนาแน่น และบีบอัดสัญญาณได้ มีปฏิสัมพันธ์ และมีความเป็นกลาง ดังนั้น “สื่อใหม่” จึงหมายถึงความถึง อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ มัลติมีเดีย เกมส์คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม และ ดีวีดี ดังนั้น สื่อใหม่จึงไม่ได้หมายความว่าถึงรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วารสาร หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์แบบเดิมๆ

กล่าวโดยสรุปคือปัจจุบันนี้มนุษย์ได้นำความรู้ ความสามารถของพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนรู้ และคิดค้นสื่อรวมถึงผลิตสื่อที่มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อให้มนุษย์ได้มี

ความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อ รวมถึงการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ การคิดค้นและผลิตสื่อต่างๆ ยังช่วยลดความผิดพลาดของมนุษย์ในเรื่องของการจัดระบบต่างๆ ได้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาฐานข้อมูลและการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

อีกทั้งความสำคัญของภาษาอังกฤษนั้นว่ายังคงมีความจำเป็นต่อทุกระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากเป็นทักษะที่จำเป็นเมื่อแรกพบปะกับชาวต่างชาติ เมื่อมีการเปิดระบบการค้าเสรีอีกธุรกิจหนึ่งที่มีการเติบโตก็คือธุรกิจการท่องเที่ยวยังคงเป็นธุรกิจหลักที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งการท่องเที่ยวยังช่วยเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจให้ลงสู่ฐานรากและทำให้เศรษฐกิจในชุมชนเกิดการหมุนเวียนมากขึ้น และในปัจจุบันชาวต่างชาตินิยมท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและศึกษาวิถีชีวิตความเป็นไทยมากขึ้น ยิ่งสื่อให้เห็นว่าภาษาอังกฤษยังคงเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนและประเทศด้วย

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทำการสืบค้นข้อมูลของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กรกช ทรายู, กชกร ศรีทะวงษ์, ณัฐดิษฐ์ ดิษฐ์วัฒนกุล, ณัฐพัชร มณีโรจน์ (2559) ที่มวิจัยได้ศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บ้านด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัด นครราชสีมา พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีศักยภาพ ได้แก่ แม่น้ำมูล การทำเครื่องปั้นดินเผา ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในชุมชน และมีที่พักแบบสัมผัสวิถีชีวิตชุมชน ส่วนแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มี 6 ด้าน ได้แก่ พัฒนาสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายกับทุกช่วงวัย การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว รวมถึง การเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงที่พักแบบสัมผัสวิถีชีวิต ชุมชน เน้นการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมมากขึ้น การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเน้นการท่องเที่ยวโดยชุมชน และพัฒนาการตลาดการสื่อสารแบบบูรณาการไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว เป้าหมายท่องเที่ยว

กิ่งแก้ว ปะติตังโฆ สมหมาย ปะติตังโฆ และจิตรี ภูตระกูล (2550) การศึกษาการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในกลุ่มอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 2) เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 3) ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 4) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 5) เพื่อหายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 398 คน โดยแจกแบบสอบถามสำหรับชาวต่างประเทศ เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด และสัมภาษณ์เชิงลึก 42 คน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า รูปแบบของสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการในระดับมาก คือ หนังสือ สื่อสารสนเทศไม่ตีพิมพ์ที่ใช้และต้องการ คือ ภาพถ่าย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้และต้องการ ระดับดีมาก คือ อินเทอร์เน็ต เนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ในระดับมาก คือ เรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมาคือ สถานที่ตั้ง และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง รองลงมาคือ เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ ค้นหาและต้องการสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยว โดยใช้และต้องการในระดับมาก รองลงมาคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดซึ่ง อยู่ในระดับมาก คือ การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว เช่น หนังสือส่วนตัว สมุดบันทึก หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชนที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการในระดับมาก ภาษาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการในระดับมากที่สุด คือ ภาษาไทย รองลงมาเป็นภาษาอังกฤษ ปัญหาของการใช้สารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพบคือ ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านรูปแบบได้แก่ ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท เป็นปัญหาระดับปานกลาง ด้านเนื้อหาของสารสนเทศพบปัญหา คือ สารสนเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการ ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่า แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อย ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านภาษาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพบในระดับปานกลาง คือ ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ

จิตรลดา ตรีสาคร และ กฤษดา เขียววัฒนสุข (2565) ได้ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ช่วยยกระดับการมีส่วนร่วม และศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชนในจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดของศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชน ได้แก่ ความดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยว การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนชุมชน ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวและมีการรวมตัวเพื่อจัดตั้งองค์กรการท่องเที่ยวขึ้นในชุมชนโดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวรวมถึงการร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การติดตามและประเมินผล ปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การมีประสบการณ์ตรงในพื้นที่ท่องเที่ยว การเพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรที่มีอยู่ให้สูงที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติ หรือวัฒนธรรม นำมาสร้างนวัตกรรมการสร้างสรรค์ ออกมาเป็นรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าหรือบริการการท่องเที่ยวใหม่ ๆ โดยความร่วมมือจากทั้งผู้ประกอบการและชุมชน โดยสามารถสร้างการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ และเพิ่มทักษะให้แก่

นักท่องเที่ยวได้ การแสดงด้านอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสถานที่พักผ่อน ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวและด้านบริการเสริมอื่น ๆ โดยเฉพาะทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ

ปงปอนด์ รักอำนวยกิจ และพิชยารัตน์ กิติวุฒิกัญ (2566) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมืองรอง: กรณีศึกษากลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โสธร ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ การศึกษาวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ใน 3 จังหวัดดังนี้

แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดโสธร การทำให้แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีความน่าสนใจหรือมีความหลากหลาย สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดโสธรมักเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่มีความเก่าแก่และสวยงาม ซึ่งสามารถประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวผ่านการใช้สื่อสังคม (social media) ที่ช่วยประชาสัมพันธ์ได้ง่ายและรวดเร็วควรเน้นการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลและประเพณีทางศาสนา ความเชื่อ พิธีกรรม การขอพร โชคลาภ และมีการพัฒนาให้ทุกที่มีการซื้อสินค้าที่ระลึก (Buying) ที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของจังหวัดและมีความเป็นหนึ่งเดียวกันในลักษณะของสื่อที่ต้องการสื่อออกไป เช่น กระติบข้าว ข้าวหอมมะลิและของฝากเครื่องรางทางศาสนา

แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดศรีสะเกษ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา และเดินชม (Seeing) เป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามอาจพัฒนาให้มีการจัดไกด์ท้องถิ่น (local tour guide) เล่าเรื่องราวของพื้นที่ที่โดดเด่นระหว่างนั้น นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ (Learning) ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนาสินค้าที่ระลึก (Buying) สำหรับนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ของจังหวัดและมีความเป็นหนึ่งเดียวกันในลักษณะของสื่อที่ต้องการสื่อออกไป เช่น ปราสาทหิน ผามออีแดง ของเล่นจำลองสัตว์น้ำหายากในพื้นที่ หรือทุเรียนภูเขาไฟแปรรูป

แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดอำนาจเจริญ มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้แก่ ศูนย์การแพทย์โรงพยาบาลแพทย์แผนไทยพนา วนอุทยานภูสิงห์ แก่งคันสูง โฮมสเตย์บ้านนาหมอม้า และอ่างเก็บน้ำ ห้วยสีโท เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ สามารถเดินชมวิถีชีวิต (Seeing) ทดลองปฏิบัติ (Testing) และเกิดการเรียนรู้ (Learning) จากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในสถานที่ท่องเที่ยว ควรพิจารณาจัดทำ “เส้นทางท่องเที่ยว” เรียนรู้ธรรมและธรรมชาติ” เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวที่คล้ายกัน ให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์จากวัดและพระธาตุต่าง ๆ ในแต่ละที่ที่ไม่เหมือนกัน ที่โดยปกติจะเป็นกิจกรรมเชิงศาสนาที่คล้ายกันเป็นหลัก เช่น ทำบุญสะเดาะเคราะห์ในที่แห่งหนึ่ง และไปนั่งสมาธิที่อีกแห่งหนึ่ง โดยใช้จุดแข็งของสถานที่และเรื่องเล่าของแต่ละพื้นที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ที่ประทับใจมากขึ้น การชมวิถีชีวิตท้องถิ่นและจัดมูมถ่ายรูปที่ระลึก ด้านสินค้าที่

ระลึก (Buying) เช่น ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากข้าวหอม มะลิตะวันออก ข้าว สมุนไพรจากอำนาจเจริญ และเครื่องรางของที่ระลึกจากวัดและพระธาตุที่มีชื่อเสียง เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน

นิตินันท์ ศรีสุวรรณ, พรกนก ศรีงาม และ เจนจิรา บ.ป.สูงเนิน (2566) ได้วิจัยเรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมืองรองจากชุมชนเล็กเชื่อมโยงสู่ชุมชนใหญ่ด้วยสื่อดิจิทัล จังหวัดสมุทรสงคราม โดยพบว่า ผลการวิจัย เกิดการพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ จากชุมชนเล็กเชื่อมโยงสู่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนใหญ่ ในจังหวัดสมุทรสงคราม ความสำเร็จในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะส่งผลกระทบอย่างยั่งยืนเกิด จากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชนท้องถิ่นโดยเฉพาะเจ้าของพื้นที่คือชุมชน เป็นกุญแจสำคัญที่มีส่วนในการสำรวจพื้นที่ วิเคราะห์ปัญหา ตกผลึกทางความคิดและแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกับทีมวิจัยและร่วมกัน ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนเล็กการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับจุดใหญ่ เพื่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจด้านการกระจายรายได้ในทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียม และอาจยังผลกระทบในด้านลดปัญหาความหนาแน่นและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ผลกระทบปลายทางของงานวิจัยในเชิงสังคม ช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาคีท่องเที่ยวในสมุทรสงครามให้เข้มแข็ง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในมิติอื่น ๆ ในอนาคต

ภากร โพธิ์ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการท่องเที่ยวในชุมชนจังหวัดชุมพร โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนจังหวัดชุมพร 2) เพื่อออกแบบและพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการท่องเที่ยวชุมชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่มตามช่วงอายุ กลุ่มละ 25 คน และเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดชุมพร เครื่องมือวิจัยได้แก่แบบสอบถามในการพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์ สำหรับการท่องเที่ยวในชุมชนจังหวัดชุมพร ประเมินคุณภาพชุดสื่อประชาสัมพันธ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร และผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและพัฒนาชุมชน ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวระหว่างชุมชนในจังหวัดชุมพร สามารถแบ่ง ออกได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้ 1) กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ 2) กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม 3) กิจกรรมท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ และการพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการท่องเที่ยวชุมชน ออกแบบสื่อเป็น 2 ระบบคือระบบออฟไลน์พัฒนาเป็นปฏิทินท่องเที่ยว โดยใช้ควบคู่กับระบบออนไลน์ที่เป็นสื่อ Event Calendar Facebook ประกอบด้วย 1) ภาพและข้อมูลกิจกรรมและเทศกาล 2) ข้อมูลแสดงช่วงเวลาที่มียุทธศาสตร์และกิจกรรมในจังหวัดชุมพร 3) ข้อมูลแสดงถึงช่วงวัน-เวลา ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมชุมชน 4) ภาพและข้อมูลสินค้าประจำท้องถิ่น โดยจุดเด่นของสื่อออฟไลน์ คือสามารถเห็นข้อมูลภายในปฏิทินได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องใช้อินเทอร์เน็ต มีความสมบูรณ์ในเนื้อหา และจุดเด่นของสื่อออนไลน์คือ มีความยืดหยุ่นของข้อมูลสามารถปรับแก้ไขเนื้อหาได้อย่างเป็นปัจจุบันได้ ตลอดจนสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาส่วนขยายได้ตามที่ต้องการ

ณัฐกานต์ พุกฤษสรณ์, จุฑามาศ วิศาลสิงห์, ฐานกาญจน์ วงศ์วิเศษศิลป์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการสอดประสานวิถีไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ห่วงโซ่อาหารเพื่อเพิ่มคุณค่า และมูลค่าการท่องเที่ยว พบว่า จาก การศึกษาห่วงโซ่อาหารในชุมชนเพิ่มเพื่อคุณค่าและมูลค่าทางการท่องเที่ยว จึงนำเสนออาหารเพื่อเป็นตัวอย่างใน การออกแบบประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวให้เข้าถึงเรื่องราวท้องถิ่น ผ่านประสาทสัมผัส อีกทั้ง เป็นการเพิ่มมูลค่า ในแหล่งท่องเที่ยวด้วยอาหารไทยท้องถิ่นอีกด้วย เป็นการเพิ่มคุณค่าของอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สามารถแสดงออกผ่าน ศิลปะบนจานอาหาร วิธีการศึกษาผ่านการสืบค้นเกิดจากกรอบแนวคิด 3 เสาหลักของวิถีไทย ความเป็นไทย คือ ธรรมชาติ ชีวิต และศิลปะ และผลการศึกษาพบว่าวัตถุดิบหลักใน ท้องถิ่น และเมนูท้องถิ่นที่ถูกเพิ่มมูลค่าในแต่ละพื้นที่ ผ่านกระบวนการสืบค้น (Content) ร้อยเรียง (Concept) และออกแบบ (Design) นับว่าเป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนวิถีไทยและสอดประสานในสินค้าและบริการท่องเที่ยว

รณวีร์ พาผล (2566) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษในรูปแบบแอปพลิเคชันนำเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเป็นคู่มือแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในอำเภอเชียงดาว 2) เพื่อพัฒนานวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษในรูปแบบของแอปพลิเคชันคิวอาร์โค้ดนำเที่ยว ในอำเภอเชียงดาว และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือข้อมูลและนวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษในรูปแบบของแอปพลิเคชันนำเที่ยวคิวอาร์โค้ดในอำเภอเชียงดาว เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ชุมชนจากแหล่งท่องเที่ยวชุมชน 17 แห่ง จำนวน 85 คน (แหล่งละ 5 คน) และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ 1) ตัวแทนชุมชน จำนวน 765 คน จากแหล่งท่องเที่ยวชุมชน 17 แห่ง (แหล่งละ 45 คน) และ 2) นักท่องเที่ยว จำนวน 45 คน ทั้งหมดใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามวัตถุประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชุมชน และแบบประเมินความพึงพอใจนวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษในรูปแบบแอปพลิเคชันนำเที่ยวคิวอาร์โค้ด วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการจัดเนื้อหาในประเด็นต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ และข้อมูลเชิงปริมาณโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนรายงานด้วยการพรรณนาประกอบตัวอย่าง ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเป็นคู่มือแหล่งท่องเที่ยวชุมชนพบว่า แหล่งท่องเที่ยวชุมชนแต่ละแห่งมีข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชุมชน ตำนานเรื่องเล่าที่แฝงไปด้วยความเชื่อของคนในท้องถิ่น จุดเด่น กิจกรรมที่น่าสนใจ และข้อควรรู้เฉพาะสำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่บ่งบอกถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละแหล่ง 2) ความพึงพอใจต่อคู่มือข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในอำเภอเชียงดาวอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และ 3) การประเมินความพึงพอใจต่อนวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษใน

รูปแบบของแอปพลิเคชันนำเที่ยวคิวอาร์โค้ดเชื่อมโยงกับสื่อคลิปวิดีโอพบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยองค์ความรู้จากการวิจัย คือ แหล่งท่องเที่ยวชุมชนสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้เป็นคู่มือแหล่งท่องเที่ยวชุมชนและนำเสนอผ่านนวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษในรูปแบบแอปพลิเคชันนำเที่ยวคิวอาร์โค้ดที่มีคำบรรยายด้วยภาษาที่ทุกคนสามารถเข้าใจได้ เข้าถึงได้ง่าย รวดเร็ว และทันสมัย ใช้ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนได้อย่างยั่งยืน

วราภรณ์ ทะนงศักดิ์ อรจิรา สิทธิศักดิ์ และ ชีวันนท์ คุณพิทักษ์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องแพลตฟอร์มการจัดการฐานข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษา ชุมชนปากบารา ผลการศึกษาพบว่า ฐานข้อมูลของทั้งสามหมู่บ้านถูกจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ ประกอบไปด้วย ประวัติความเป็นมา ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลด้านประชากร ลักษณะภูมิประเทศ การคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค และแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ชนบทธรรมนิยม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมถึงข้อเสนอแนะในการนำฐานข้อมูลไปใช้ในพื้นที่ได้จริง ด้านทางเลือกใหม่ในการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยว และ ทู่น 5 ด้านกับการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนประกอบไปด้วย ทู่นมนุษย์ ทู่นทางสังคม ทู่นกายภาพ ทู่นเงินตรา และทู่นธรรมชาติ เพื่อสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่มีโอกาสประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทู่นทางสังคมและทู่นทางด้านวัฒนธรรมที่โดดเด่นในชุมชน เนื่องจากการมีแนวทางในการดำเนินการอย่างมีแบบแผน จากเครือข่ายความร่วมมือของผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการและกลุ่มคนที่ช่วยกันจัดตั้งองค์กรในลักษณะของคณะกรรมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน บนพื้นฐานของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาไปสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวได้ มีการใช้จุดเด่นในด้านทู่นทางวัฒนธรรมของชนเผ่าม้ง พัฒนาและส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีจุดเด่นในด้านทู่นทางวัฒนธรรม เช่น ชุดแต่งกายม้งที่โดดเด่น ภาษาม้ง เป็นต้น นอกจากนั้นยังประกอบด้วยทู่นด้านอื่นๆ ได้แก่ ทู่นมนุษย์ กลุ่มผู้นำชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนในการจัดตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวในชุมชน ทู่นกายภาพ ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภคที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ทู่นเงินตรา ได้แก่ การรวมกลุ่มทางการเงินในรูปแบบสหกรณ์ และขายหุ้นสหกรณ์ให้แก่สมาชิกเพื่อดำเนินการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ ทู่นธรรมชาติ มีความโดดเด่นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ

หทัยชนก ยิ่งสุข และคณะ (2561) ทำการรายงานโครงการ สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อผลิตสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้แก่อ่างเก็บน้ำหุบเขาวง จังหวัดสุพรรณบุรี และประเมินความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่มีต่อหนังสือคู่มือการท่องเที่ยว โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามออนไลน์เพื่อวัดความพึงพอใจของ

บุคคลทั่วไปที่มีต่อหนังสือคู่มือการท่องเที่ยว เผยแพร่และประชาสัมพันธ์แก่อย่างเก็บน้ำหุบเขาวง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน และทำการวิเคราะห์ด้วยความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.48)

ศักดา ปินตาวงศ์ (2563) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยผ่านเว็บแอปพลิเคชันของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยผ่านเว็บแอปพลิเคชันของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ โดยได้ประยุกต์ใช้ฐานข้อมูล เอส คิว แอล เซอร์เวอร์ (SQL SERVER) และ โปรแกรมภาษา เอ เอส พี ดอทเน็ต (ASP.NET) สำหรับสร้างเว็บแอปพลิเคชันตามหลักการวงจรพัฒนาระบบ (System Developing Life Cycle : SDLC) ผลของการพัฒนาระบบงาน ได้เว็บแอปพลิเคชัน 3 ส่วน ได้แก่ 1. ส่วนของผู้ดูแลระบบ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกข้อมูลงานวิจัย 2. ส่วนของอาจารย์และนักวิจัย เป็นส่วนของการค้นหาและปรับปรุงข้อมูลงานวิจัยของตนเอง เช่น การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น 3. ส่วนของผู้ใช้งานทั่วไป เป็นการค้นหาข้อมูลและรายงานสรุปงบประมาณวิจัยตามปีงบประมาณ ผลการประเมินความพึงพอใจตามกลุ่มของผู้ใช้งานระบบ 3 กลุ่มคือ 1) ผู้ดูแลระบบ ได้แก่เจ้าหน้าที่สังกัดการบริการวิชาการและวิจัยจำนวน 5 คน มีระดับความพึงพอใจในระบบเฉลี่ย 4.38 ± 0.60 หมายถึง มากที่สุด 2) อาจารย์และนักวิจัย ได้แก่ อาจารย์ นักวิจัย โดยการสุ่ม 50 คน มีระดับความพึงพอใจในระบบเฉลี่ย 4.03 ± 0.08 หมายถึง มาก และกลุ่มที่ 3 บุคคลทั่วไป ได้แก่ นักศึกษา บุคคลภายนอกโดยการสุ่ม 50 คน มีระดับความพึงพอใจในระบบเฉลี่ย 4.26 ± 0.04 หมายถึง มากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเบื้องต้นได้ว่าการนำระบบฐานข้อมูลงานวิจัยมาใช้งานสามารถใช้งานได้จริงและสามารถแสดงรายงานตามความต้องการของงานบริการวิชาการและวิจัยโดยใช้งานได้ทั้งคอมพิวเตอร์และทางโทรศัพท์สมาร์ทโฟน

ข้อสรุปจากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานวิจัย

จากงานวิจัยทางด้านการพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษที่มีการพัฒนานวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษในรูปแบบแอปพลิเคชันนำเที่ยวด้วย QR Code และพัฒนาระบบจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยที่ใช้ข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเพื่อเชื่อมโยงกับการประชาสัมพันธ์ต่างๆ คลิปวิดีโอ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้หลากหลาย เข้าถึงง่าย และมีสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว และเพิ่มมูลค่าทรัพยากรผ่านนวัตกรรม กิจกรรมและบริการ การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยว จะช่วยให้นักท่องเที่ยวต้องการข้อมูลเกี่ยวกับประวัติสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ตั้ง และเส้นทาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน
ดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสานโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประเภทการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (วิธีการสุ่มตัวอย่าง)
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ (ทฤษฎีและ/หรือสถิติที่ใช้)

การศึกษานี้ใช้แนวทางวิจัยแบบผสมผสาน โดยบูรณาการวิธีเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ
เพื่อให้เข้าใจอย่างครอบคลุมถึงความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับบริบทการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของ
ดอยสะเก็นโดยมีขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (วิธีการสุ่มตัวอย่าง)

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชุมชน
โดยกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยได้จากการคัดเลือกประชากรโดยใช้วิธีสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง โดยเลือก
จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

1.1 ประชากรในพื้นที่ 10 คน ได้แก่ ปราชญ์ในชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรม 1 คน (ทำผ้า
บาติก) ผู้รู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น 3 คน (กลุ่มทำบายศรี) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 3 คน (กลุ่มผลิตภัณฑ์
ชุมชน) และกลุ่มกิจกรรมทางการเกษตร 3 คน คัดเลือกแบบเจาะจง และใช้แบบสัมภาษณ์ประเภท
In-depth Interview

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ได้แก่ องค์การการปกครองท้องถิ่น เทศบาลนคร
เชียงราย 10 คน

1.3 นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย
ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sample)
เพื่อเก็บข้อมูลให้ครบตามความต้องการ คือชาวไทย 30 คน ชาวต่างชาติ 50 คน

เครื่องมือที่ใช้วิจัยและการตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลชุมชน

ขอบเขตของเนื้อหาในการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชุมชน ลักษณะเด่น และความสำคัญทางวัฒนธรรม ซึ่งจะได้โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะจง โดยมุ่งเป้าไปที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและกิจกรรมที่สามารถทำได้หากมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน การสัมภาษณ์จะถูกบันทึกเสียงเพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้องและครอบคลุม จากนั้นจึงถอดเสียงเป็นข้อความเพื่อวิเคราะห์เพิ่มเติมในภายหลัง

2. ชุดฐานข้อมูลภาษาอังกฤษ

ชุดฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมในชุมชน ที่ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนโดยสะดวกได้

การแบ่งส่วนข้อมูล

ตรวจสอบและประเมินข้อมูลที่รวบรวมได้ โดยเน้นไปที่การใช้ภาษาโดยเฉพาะ (การถอดเสียงสัมภาษณ์) จากนั้นรวมข้อมูลเพื่อสร้างสื่อดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญทางประวัติความเป็นมา: สืบค้นข้อมูล ประวัติความเป็นมา จากผู้นำชุมชน และผู้รู้ที่ทำการบันทึกข้อมูล รวมถึงเหตุการณ์หรือบุคคลสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน
2. วัฒนธรรมที่สืบทอดมาในปัจจุบัน: เน้นวัฒนธรรมที่ยังคงมีผู้สืบทอดหรือยึดปฏิบัติ มาถึงปัจจุบัน เช่น การทำบายศรี การเกษตร การทำผ้าบาติก เป็นต้น
3. การมีส่วนร่วมในชุมชน: อธิบายบทบาทของคนในชุมชนที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ หรือร่วมปฏิบัติ รวมถึงกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนสามารถจัดให้กับนักท่องเที่ยวได้
4. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ: เน้นความงดงามทางธรรมชาติรอบ ๆ ชุมชน และทัศนียภาพอันงดงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดและพระธาตุ

3. แบบประเมินความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาข้อมูลภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาข้อมูลภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้จัดทำเป็นแบบประเมินความถูกต้องค่า IOC เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการสื่อสาร หรือด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น การท่องเที่ยว การพัฒนาชุมชน ฯลฯ

1. วัตถุประสงค์ของแบบประเมิน

- 1.1 เพื่อประเมินว่าเนื้อหาภาษาอังกฤษที่จัดทำขึ้นมีความถูกต้องทางภาษา (grammar, vocabulary, sentence structure) เมื่อเทียบกับเนื้อหาภาษาไทย
- 1.2 เพื่อประเมินว่าเนื้อหา มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
- 1.3 เพื่อประเมินว่าเนื้อหา มีความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

2. องค์ประกอบของแบบประเมิน

แบบประเมินประกอบด้วยหัวข้อ เช่น:

2.1 ด้านการใช้ภาษา

- ความเหมาะสมของคำศัพท์และภาษา
- ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน
- ความกระชับและชัดเจนของภาษา

2.2 ด้านเนื้อหา

- ความชัดเจนและครอบคลุมของเนื้อหา
- ความถูกต้องของข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว
- ความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูล

2.3 ด้านการใช้ประโยชน์

- ความสะดวกในการใช้งาน
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
- การมีส่วนร่วมของชุมชน

2.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจะช่วยปรับปรุงเนื้อหาภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพสูงขึ้น อีกทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ผลการวิจัยและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสื่อที่จะนำมาใช้ประชาสัมพันธ์ด้วย

4. แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลภาษาอังกฤษของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนดอยสะเก็น โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ จากทฤษฎีการสร้างแบบประเมินของ Dillman et al (2014) ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาหัวข้อคำถามสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยถูก

นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างคำถามที่สามารถประเมินและวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มความครอบคลุมของการประเมิน จึงสรุปประเด็นการวิจัยได้ดังนี้

การประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบ 2 ภาษา (ไทยและอังกฤษ) เพื่อให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ข้อมูลจะถูกรวบรวมผ่าน Google Forms และจะใช้รูปแบบคำถามปลายปิด โดยใช้ Likert Scale เพื่อแสดงความพึงพอใจของแต่ละข้อ เป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ไม่พอใจเลย) ถึง 5 (พอใจมาก)

ได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามที่สามารถประเมินและวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการและเพิ่มความสมบูรณ์ของการประเมิน ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ระบุในแบบประเมิน ดังนี้:

1. ด้านการใช้ภาษา

- ความเหมาะสมของคำศัพท์และภาษา
- ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน
- ความกระชับและชัดเจนของภาษา

2. ด้านเนื้อหา

- ความชัดเจนและครอบคลุมของเนื้อหา
- ความถูกต้องของข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว
- ความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูล

3. ด้านการใช้ประโยชน์

- ความสะดวกในการใช้งาน
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
- การมีส่วนร่วมของชุมชน

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้วิจัยได้ใช้มาตรวัด 5-4-3-2-1 หรือ ที่เรียกว่ามาตรวัดลิเคิร์ต เพื่อประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมาตรวัดนี้เป็นหนึ่งในเครื่องมือวัดที่ใช้กันโดยทั่วไปและมากที่สุดในระบบการวิจัย มาตรวัดนี้ได้รับการพัฒนาโดย Rensis Likert นักจิตวิทยาสังคมชาวอเมริกันในปี 1932 เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน ผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือประสิทธิภาพในการทำงาน โดยทั่วไปแล้วแต่ละระดับของมาตรวัดจะมีความหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้

- 1 – ไม่พอใจเลย 2 – พอใจเล็กน้อย 3 – เป็นกลาง 4 – พอใจ 5 - พอใจมาก

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. เก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชนดอยสะเก็น ในตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษ โดยใช้กระบวนการ Focus group
2. ชูฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมในชุมชนดอยสะเก็นเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
3. นำฐานข้อมูลภาษาอังกฤษไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. ปรับปรุงเนื้อหาในชุดข้อมูลตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. ลงพื้นที่เพื่อนำชุดข้อมูลภาษาอังกฤษให้นักท่องเที่ยวต่างชาติประเมินความพึงพอใจ
6. ปรับปรุงเนื้อหาในชุดข้อมูลตามข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว และจัดทำเป็นชุดฐานข้อมูลภาษาอังกฤษฉบับสมบูรณ์เพื่อส่งมอบให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานกับการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจึงวางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบ Focus group เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับชุดฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชนและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามามีส่วนร่วมและเรียนรู้กับชาวชุมชนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อจำแนกข้อมูลและจัดการข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ ก่อนการสรุปอุปนัย
2. มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจต่อชุดฐานข้อมูลภาษาอังกฤษของชุมชนดอยสะเก็นต่อการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 106)

การวิเคราะห์หาค่ากำลังแยกแยะโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตัวอย่างของเพียร์สันระหว่างคะแนนข้อคำถามและคะแนนรวม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตีความความหมายของความพึงพอใจเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553:103)

4.51 - 5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับสูงสุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับสูง
2.51 - 3.50	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
1.00 - 1.50	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

การตีความผลการประเมินการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง และอธิบายความหมาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อพัฒนาชุดข้อมูลภาษาอังกฤษด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจในการใช้งานชุดข้อมูลภาษาอังกฤษด้านศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยทำการเก็บข้อมูลจากประชากร นำมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอผลการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมคะแนนจากแบบทดสอบด้านการท่องเที่ยวก่อนและหลังเรียน ดังนี้

การสัมภาษณ์จะถูกบันทึกด้วยกล้องหรือสมาร์ตโฟนโดยใช้คำถามปลายเปิดที่ชัดเจนโดยเน้นที่ความสำคัญของคนกับพื้นที่ ประวัติความเป็นมา สถานที่สำคัญ และกิจกรรมที่คงเหลืออยู่ กลุ่มตัวอย่างในการรวบรวมข้อมูลพื้นที่ชุมชนดอยสะเก็น ได้แก่ ประชาชนในชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรม 1 คน (ทำผ้าบาติก) ผู้รู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น 3 คน (กลุ่มทำบายศรี) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 3 คน (กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน) และกลุ่มกิจกรรมทางการเกษตร 3 คน โดยได้ผลสรุป ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประวัติและความสำคัญของวัดข้าวแคร์

1.1 สำนวนประวัติศาสตร์และการก่อตั้งชุมชน

สรุปประวัติ ดังนี้ ชุมชนดอยสะเก็น เป็นชื่อที่แผลงมาจากคำว่า ตะเคียน หรือ ตะเคน และถูกเรียกติดปากเป็น สะเก็น เนื่องจากสมัยก่อนพบต้นตะเคียนเป็นจำนวนมากในบริเวณนี้ จึงได้นำมาตั้งเป็นชื่อของชุมชนตามชื่อต้นไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ประจำหมู่บ้าน แต่ปัจจุบันนี้แทบจะไม่มีต้นตะเคียนให้เห็นแล้ว เนื่องจากมีการลักลอบตัดไม้เพื่อส่งขายและนำมาสร้างเป็นที่อยู่อาศัย พื้นที่ส่วนใหญ่ของหมู่บ้านในปัจจุบันนี้เป็นที่อยู่อาศัยของชาวบ้านและบุคคลภายนอกที่สร้างเป็นโครงการบ้านจัดสรรจำนวนมาก

สมัยก่อนชุมชนดอยสะเก็น เรียกกันในชื่อว่า “ทุ่งมน” เนื่องจากมีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นแอ่งหรือ “โค้ง” ที่กลมมนดังนั้นชาวบ้านแถบนี้จึงนิยมเรียกกันว่า “ทุ่งมน” และในสมัยนั้นเจ้าเชียงรายได้มักจะเอาช้างมาเลี้ยงไว้ที่ทุ่งมน แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อเรียกเป็น “ริมกรณ์” เหตุเพราะมีชัยภูมิติดอยู่กับแม่น้ำแม่กรณ์และเนื่องจากทางชุมชนนี้มีหลายชื่อเรียกทำให้สับสน เช่น

- โรงเรียน เรียกกันว่า โรงเรียนทุ่งมน
- วัด เรียกกันว่า วัดศรีชัย (แปลว่า ภูเขาแห่งชัยชนะ)

- หมู่บ้าน เรียกกันว่า หมู่บ้านทุ่งมน

จึงทำให้มักสับสนเพราะมีหลายชื่อชาวบ้านจึงเป็นมาเป็น “สเก้น” เพราะในสมัยนั้นมักมีชาวลัวนำช้างมาเลี้ยงแถวคอยนี้บวกก็คอยนี้มีไม้ตะเคียนมากทางลัวะจึงเรียกคอยนี้ว่า “คอยสเก้น” ซึ่งอาจเพี้ยนมาจากคำว่าตะเคียน” ดังนั้นทางชาวบ้านจึงพากันเรียนชุมชนแห่งนี้ว่า “ชุมชนคอยสเก้น” ชุมชนแห่งนี้ในสมัยก่อนเป็นเพียงชนบทมีถนนลูกรังแทบจะไม่มีบ้านที่ทำจากปูนส่วนมากนั้นนิยมสร้างกันจากไม้เพราะสมัยก่อนแถวเขตนี้อย่างเป็นบ้านกจัดอยู่ต่อมาได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆจนเริ่มมีผู้รู้จักคอยสเก้นมากขึ้นและเริ่มมีกิจกรรมต่างๆ เข้ามาและยังเป็นที่น่าสนใจศึกษาของหลายๆ โรงเรียนในเทศบาล (ผู้ให้ข้อมูล: พระครูบรรพตรัตน์ เจ้าอาวาสวัดคีรีชัย(คอยสเก้น) และบันทึกคำของแม่ลำตวน)

ส่วนที่ 2 สถานที่สำคัญ:

จุดเด่นและสถานที่สำคัญภายในชุมชน

1) วัดคีรีชัย (วัดคอยสเก้น)

วัดแห่งนี้มีเจ้าอาวาสมาแล้วเจ็ดรูปทางวัดสร้างขึ้นแบบศิลปะล้านนาจะเห็นได้ชัดจากซุ้มประตูวัดที่สร้างขึ้น ครึ่งแรกในราวปี พ.ศ.2536 และต่อมาเป็นสกุลช่างของเชียงใหม่ที่สร้างขึ้นและวัดนี้มีลักษณะเด่นอีกอย่างคือนมีพระธาตุเป็นส่วนประกอบอยู่บนคอยคีรีชัยยามะและพระพุทธรูปปางมารวิชัย

เอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม

- อุโบสถโชนสีเขียว สะท้อนความกลมกลืนกับธรรมชาติ
- ออกแบบด้วยศิลปะ ล้านนาประยุกต์
- ซุ้มประตูทางเข้า เป็นหนึ่งในไฮไลต์ของวัด
 - สร้างครั้งแรกราวปี พ.ศ. 2536 และภายหลังได้รับการบูรณะโดยช่างสกุลเชียงใหม่ มีความโดดเด่นด้วยลวดลายวิจิตรประณีต

2) พระธาตุคีรีชัย

ตามตำนานเล่าว่า พระพุทธเจ้าเสด็จมาโปรดสัตว์ ณ ภูเขาที่ปัจจุบันคือ คอยสเก้น ชาวลัวะในพื้นที่ได้นำเครื่องจตุปัจจัยมาถวาย เรียกว่า “การเกนของ” หลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน จึงมีการ สร้างพระธาตุเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เดิมเรียกว่า “คอยลัวะเกน” ซึ่งเพี้ยนมาเป็น “พระธาตุคอยสเก้น” หรือ พระธาตุคีรีชัย

3) สกายวอล์คดอยสะเก็น

สกายวอล์คดอยสะเก็น (Skywalk Doi Saken) เป็นจุดชมวิวแห่งใหม่ในจังหวัดเชียงราย ที่ผสมผสานความงดงามของธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างลงตัว ตั้งอยู่ในชุมชนดอยสะเก็น ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย สกายวอล์คแห่งนี้มีความสูงประมาณ 400 เมตรจากระดับน้ำทะเล และมีทางเดินแบ่งเป็นสองแบบ คือ ทางเดินพื้นปกติและทางเดินพื้นกระจกใส ซึ่งเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์การชมวิวเมืองเชียงรายและธรรมชาติรอบด้านอย่างใกล้ชิด

สกายวอล์คดอยสะเก็นไม่เพียงแต่เป็นจุดชมวิวที่สวยงาม แต่ยังเป็นแหล่งเรียนรู้และสัมผัสวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แท้จริง เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการประสบการณ์ที่หลากหลายและยั่งยืนในเชียงราย

ส่วนที่ 3 ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ยังพบในชุมชน

1) ด้านประเพณีท้องถิ่น

ความสัมพันธ์ของวัดกับพระธาตุและชุมชน

วัดนี้กับพระธาตุนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน บนดอยที่มีพระธาตุนั้นชาวบ้านได้เคยบูรณะ โดยการครอบงำเกล้าไว้เพราะพระธาตุนั้นเป็นเหมือน ศูนย์กลางหรือศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้านในชุมชน ทางชาวบ้านจะมีการจัดงานที่พระธาตุทุกปีซึ่งชาวบ้านมักจะให้ความสามัคคีเป็นอย่างมากและเป็นโอกาสในการร่วมทำบุญร่วมกันเพื่อสร้างความกลมเกลียวในชุมชนเนื่องเพราะทางชาวบ้านนั้นมีความเคารพเลื่อมใสในพระธาตุจึงคำนึงถึงเรื่องส่วนรวมในการช่วยเหลือกันเป็นหลัก โดยมีการทำกิจกรรมหรือพิธีทางศาสนาต่างๆ ร่วมกัน เช่น

- การสรงน้ำพระธาตุ
- การจี้บอกไฟ
- การเวียนเทียน เป็นต้น

ความเชื่อของชาวบ้านเกี่ยวกับพระธาตุ

เนื่องจากบนเขาพระธาตุนั้นมีเจ้าพ่อที่คอยปกป้องรักษาอยู่บนดอยแห่งนี้สมัยก่อนเวลากลางคืนในช่วงวันพระชาวบ้านมักจะเห็นลูกไฟ ดวงกลมโต สว่างไสลอยออกจากพระธาตุไปมาและชาวบ้านยังมักจะได้ยินเสียงม้าวิ่งไปรอบमारอบเมืองในเวลากลางคืนซึ่งชาวบ้านเรียกกันว่าม้าแก้ว ยังมีอีกความเชื่อหนึ่งคือถ้าที่มีการปิดตัวลงด้วยตัวเองบนภูเขาจึงทำให้ชาวบ้านแห่งนี้เคารพและศรัทธาในพระธาตุอีกความเชื่อหนึ่งว่ากันว่าบนเขานี้ไม่อาจมีพระสงฆ์อยู่ได้เลย เพราะจะมีอาบัติต่างๆ เช่น เรื่องสีกา, เรื่องยาเสพติด และพระที่มาอาศัยอยู่บนภูเขาแห่งนี้มักจะไม่เกิดพรรษาจากคำเล่าของเจ้าอาวาสกล่าวว่า บางทีอยู่ไปอาจมีปลวก มิงค์ขึ้นมาเป็นการไล่ ส่วนพระส่วนใหญ่มีมานั้นมักจะมากจากทางอีสานและใต้เป็นส่วนใหญ่โดยที่ผ่านมามีพระสงฆ์มาอยู่แล้วถึงยี่สิบแปดรูปแต่กลับไม่สามารถอยู่ได้ ส่วนเรื่องที่เป็นที่กล่าวกันมากคือ มีพระสงฆ์รูปหนึ่งได้ทำการขุดเลขเพื่อดูห่วยโดยการเอาเต็งมาที่ต้นไม้บนภูเขาเพื่อหาเลขจนท้ายที่สุดพระสงฆ์รูปนั้นก็ได้มรณะภาพไป ดังนั้นทางชาวบ้านจึงคิดว่าบนภูเขาแห่งนี้ไม่ควรให้พระมาจำพรรษาอยู่บริเวณพระธาตุ

*ประเพณีต่างๆ ในชุมชนที่เกี่ยวกับพระธาตุ

- ประเพณีเข้าพรรษา
- ประเพณีออกพรรษา
- ประเพณีตานก๋วยสลาก
- ประเพณีสรงน้ำพระธาตุ เป็นต้น

จากประเพณี ความเชื่อ และศรัทธา ที่มีมายาวนานนั้น ชุมชนได้มีการแสดงออกและถวายเป็นบูชาความเชื่อเหล่านี้ด้วย “บายศรี” หรือ “ขันดอก(กรวยดอก)” ที่เป็นสัญลักษณ์และเป็นการแสดงออกถึงศรัทธาและความความศรัทธาของพระธาตุจากการให้ข้อมูลของกลุ่มสตรีที่รวมตัวกันเพื่อเตรียมบายศรีบูชาตามประเพณีสำคัญของชุมชน ได้กล่าวว่า มีการสืบทอดและเรียนรู้กันมาจากรุ่นสู่รุ่น จนทุกวันนี้

ที่ได้ประดิษฐ์มาในชุมชนนั้นมีทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบเทพพรม ปากขาม และแบบ 9 ชั้น เมื่อต้องขึ้นศาลใหม่ จะนิยมใช้บายศรีเทพพรมคู่ ปากขามคู่ ส่วนบายศรี 9 ชั้น นิยมใช้ในพิธีบวงสรวง และแบบ 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น ส่วนใหญ่ทำในงานแต่ง

แต่ด้วยสภาพทางสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปทำให้เด็กรุ่นใหม่ ลดความสนใจในการสืบทอดการทำบายศรีลง แม้ว่าทางโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จะมีการจัดกิจกรรมให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้การทำบายศรีกับทางชุมชนก็ตาม

หากจะจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับการทำบายศรี
สำหรับนักท่องเที่ยวก็สามารถทำได้ในลักษณะกรวยบูชาพระธาตุ
ดังรูป เพราะใช้เวลาไม่นานมากประมาณ 2-3 ชั่วโมงก็สามารถ
ประดิษฐ์กรวยได้แล้ว

2) ด้านศิลปวัฒนธรรม

การทำผ้าบาติก

เริ่มต้นจากอาจารย์นพพลศ รอดสุวรรณ อดีตข้าราชการครูเกษียณและกลุ่มชาวบ้านยึด
เป็นอาชีพเลี้ยงครอบครัวและสร้างรายได้แก่ชุมชนมานานกว่า 30 ปี กล่าวว่า ผ้าบาติกปกติเราจะได้พบ
เห็นทำกันมากพื้นที่จังหวัดทางภาคใต้ แต่ที่ทางชุมชนทำเป็นผ้าบาติกเหมือนกัน แต่นำมาประยุกต์ให้เข้า
กับทางภาคเหนือ ทั้งลวดลายที่อาจเป็นลายดอกหรือลวดลายล้านนา รวมไปถึงวัสดุผ้าที่ใช้ก็จะใช้ผ้าฝ้าย
หรือผ้าไหมที่มีอยู่ในท้องถิ่น รวมทั้งโทนสีที่ใช้ทางใต้จะใช้สีฉูดฉาด แต่ที่นี่จะเป็นสีตุ่นๆ โทนสีกลางให้
เหมาะกับการใช้งานในพื้นที่ ตลอดจนเส้นเทียนที่เขียนก็จะใช้เส้นเทียนให้เล็กที่สุด ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มา
จะได้เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของผ้าบาติก ว่ามาอยู่ทางภาคเหนือได้อย่างไร และลงมือทำอย่างน้อยก็ได้
ผ้าเช็ดหน้าเป็นของที่ระลึกกลับไปด้วย

(ที่มา: เทศบาลนครเชียงราย, 2566)

3) ด้านวิถีชีวิตและการดำรงชีพ

ชาวชุมชนดอยสะเก็นส่วนใหญ่ทำการเกษตรและมีการรวมกลุ่มทางการเกษตร เนื่องจากมีพื้นที่และมีเวลาในการดูแล ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรส่วนใหญ่ขนส่งตลาดและมีพ่อค้าคนกลางมารับเหมาไป เมื่อทางเทศบาลนครเชียงรายได้สนับสนุนให้มีตลาดชุมชน ในชื่อ “กาดดอยสะเก็น” ทุกวันศุกร์ช่วงฤดูหนาว จึงมีการนำผักปลอดสารพิษต่างๆ มาปรุงเป็นอาหารพื้นเมืองเพื่อจำหน่าย เช่น น้ำพริกข้าว, ปลาร้าแห้ง และแกงพื้นเมืองต่างๆ

สรุปคือ ชุมชนดอยสะเก็น มีวิถีชีวิตและเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง ดังนี้

- การดำรงชีพโดยใช้การเกษตร การปลูกผักปลอดสารพิษ หรือหัตถกรรม
- การค้าขายแบบชุมชน เช่น ตลาดนัดท้องถิ่น(กาดดอยสะเก็น) ผักปลอดสาร ข้าวแต่น ข้าวควบ น้ำพริกข้าว น้ำพริกปลาร้าแห้ง
- เศรษฐกิจพอเพียง และแนวคิดการพึ่งพาตนเอง
- มีระบบการแบ่งปัน ทดแทน และแรงงานร่วมกันในชุมชน

4) สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ด้วยความเป็นชุมชนที่แวดล้อมไปด้วยป่า และมีพรรณไม้นานาชนิด จุดเด่นของชุมชนคือ ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์ หมู่บ้านแห่งนี้โอบล้อมด้วยป่าเขาและสายลมธรรมชาติ เป็นพื้นที่ที่อุดมไปด้วยต้นไม้ น้ำ และพลังของชีวิต เป็นหมู่บ้านดีดภูเขา ที่ยังรักษาความเป็นชนบทแม้อยู่ใกล้ตัวเมืองเชียงราย แต่ยังคงรักษาเสน่ห์ของวิถีชนบท ทั้งในเรื่องบ้านเรือน วิถีเกษตร และความสัมพันธ์ของผู้คน

ลักษณะสำคัญของความเป็นชนบทของชุมชนดอยสะเก็น คือ 1) มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย 2) มีความใกล้ชิดธรรมชาติ 3) มีระบบโครงสร้างชุมชนแบบท้องถิ่น (วัด ศาลาชุมชน ตลาดท้องถิ่น และศูนย์การเรียนรู้) 4) เศรษฐกิจพึ่งพาตนเอง 5) ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับชุมชน 6) วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 7) จังหวะการพัฒนาอย่างสมดุล

บริเวณโดยรอบของวัดข้าวแคร่มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ เช่น สวน บ่อน้ำ และทัศนียภาพของความร่มรื่น

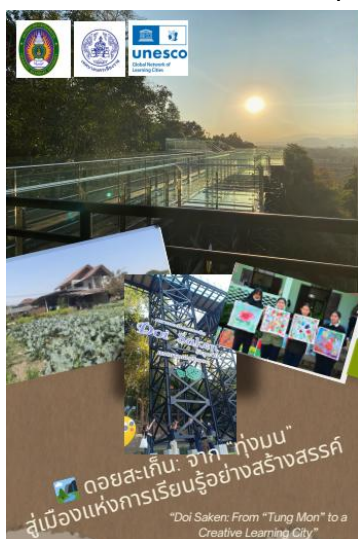
สรุป: ทำไมต้องมาเยือนดอยสะเก็น? (Why Visit Doi Saken?)

ดอยสะเก็นไม่ได้มีแค่ทิวทัศน์ที่งดงามเท่านั้น แต่ยังมีเสน่ห์ที่เชิญชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามาสัมผัสเรื่องราวที่มีชีวิต ซึ่งเต็มไปด้วยประวัติศาสตร์ ประเพณี และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถ:

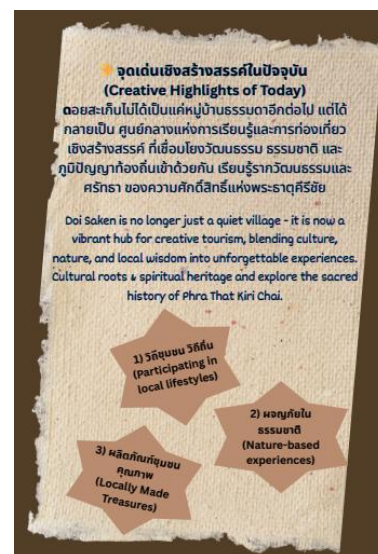
- เรียนรู้เกี่ยวกับ มรดกชาติพันธุ์ และ ความเชื่อโบราณ
- เยี่ยมชม วัดและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่เต็มไปด้วยตำนานท้องถิ่น
- เข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่นำโดยชุมชน เช่น:
 - เวิร์กช็อปหัตถกรรมท้องถิ่น
 - พิธีกรรมและวัฒนธรรมพื้นบ้าน
 - เดินป่าศึกษาธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 2 สรุปผลชุดข้อมูลเพื่อจัดเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน

กิจกรรมน่าสนใจในชุมชน:

ผลการเก็บข้อมูลพบว่า ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชุมชนมีเพียงผู้นำชุมชนและเจ้าอาวาสวัด รวมถึงชาวบ้านเพียงกลุ่มเล็กๆ ที่พอจะสืบทอดข้อมูลให้กับบุคคลทั่วไปได้รับทราบ แต่ยังไม่มีการเผยแพร่ หรือ จัดเป็นเอกสาร ข้อมูลที่สามารถสืบทอดให้คนรุ่นหลังได้

ผู้วิจัยจึงทำการบันทึกข้อมูลและสรุปเนื้อหาที่สำคัญของชุมชนและจัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ผ่านคิวอาร์โค้ด เพื่อสะดวกต่อการเปิดอ่านข้อมูล และผู้วิจัยทำการสำรวจชุมชน รวมถึงกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่พอจะจัดเป็นดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจได้ ได้แก่

(1) วิถีเกษตร (Organic Farming): การปลูกผักปลอดสาร ตลาดนัดท้องถิ่น “กาดดอยสะเก็น” วิถีเกษตร (Organic Farming) ชุมชนมีการดำรงชีพโดยวิถีการเกษตร การปลูกผักปลอดสารพิษ และในช่วงฤดูหนาวมีการจัดกิจกรรม ตลาดนัดท้องถิ่น(กาดดอยสะเก็น) ปลูกปลอดสาร ข้าวแต๋น ข้าวควบ น้ำพริกข่า น้ำพริกปลาร้าแห้ง

(2) เสน่ห์งานมือ (Handmade with Heart): การเรียนรู้การทำบายศรี ผ้าบาติก และงานหัตถกรรมจากวัสดุท้องถิ่น

เสน่ห์งานมือ (Handmade with Heart) เรียนรู้การทำผ้าบาติก กระเป๋ผ้า และงานหัตถกรรมจากผ้าบาติก ในลายดอกและลวดลายล้านนาประยุกต์โดยใช้วัสดุผ้าฝ้ายหรือผ้าไหมที่มีอยู่ในท้องถิ่น

อีกกิจกรรมหนึ่งที่น่าสนใจคือ ในระหว่างที่ผลงาน ประมาณ 20 นาที อาจารย์จะเขียน Portrait บนเสื้อ โดยใช้ภาพเหมือนของนักท่องเที่ยว จากนั้น @Line และทิ้งรูปไว้ก่อน และสามารถไปเดินเที่ยว หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ก่อนแล้วค่อยกลับมารับที่หลังได้

ผลิตภัณฑ์ชุมชน

เป็นการรวมกลุ่มงานฝีมือของสตรีในชุมชน และสร้างสรรค์ผลงานเป็นสินค้าชุมชนที่โดดเด่นและน่าสนใจ มีความปราณีต และสื่อถึงความเป็นชุมชนอย่างแท้จริง

(3) ฝงญกัยในธรรมชาติ (Nature-based experiences): เदनป่ำคักษำสมุณไฟร สำรวกป่ำ และนกหำยำก และสกำยวอร์ค

จุดเด่นของดอยสะเก็นคือป่ำชุมชนพระธำตุคิริชัย มีกำรเदनป่ำคักษำสมุณไฟร พันธุ์ไม้หำยำก และสำรวกนกป่ำ และสกำยวอร์คดอยสะเก็น

(4) ผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณภาพ (Locally Made Treasures): น้ำมันกันยุงจากสมุนไพร และของใช้ถักไหมพรม

เป็นงานฝีมือท้องถิ่น เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยใจ ได้แก่ น้ำมันกันยุงจากสมุนไพร กระเป๋าและของใช้ถักไหมพรม

โดยแต่ละกิจกรรมมีตัวแทนชุมชนที่พร้อมเป็นผู้ดูแลและให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว (หากประสานล่วงหน้า) โดยใช้เวลาร่วมกับชุมชนอย่างน้อยตั้งแต่ 2-3 ชั่วโมงขึ้นไป รวมถึงกิจกรรมต่างๆ สามารถเลือกได้ตามความสนใจ

ตอนที่ 3 สรุปแบบประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ

ข้อที่	รายการ	ผู้ตอบแบบประเมิน			
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติที่ ใช้ภาษาอังกฤษ	ชาวบ้านใน พื้นที่	ผู้ประกอบการ/ หน่วยงานภาครัฐ
1	เพศ				
	ชาย	14	12	2	7
	หญิง	16	28	8	3
	รวม	30 คน	50 คน	10 คน	10 คน

จากตารางที่ 1 แสดงถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบประเมิน ดังนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 30 คน เป็นชาย 14 คน หญิง 16 คน นักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 50 คน เป็นชาย 12 คน หญิง 28 คน ชาวบ้านในพื้นที่ จำนวน 10 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 9 คน และผู้ประกอบการ จำนวน 10 คน เป็นชาย 7 คน หญิง 3 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอายุ

ข้อที่	รายการ	ผู้ตอบแบบประเมิน			
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติที่ ใช้ภาษาอังกฤษ	ชาวบ้านใน พื้นที่	ผู้ประกอบการ/ หน่วยงานภาครัฐ
2	อายุ				
	ต่ำกว่า 20 ปี	3	-	-	-
	21 – 30 ปี	12	24	-	-
	31 - 40 ปี	8	11	3	2
	41 ปีขึ้นไป	7	15	7	8
	รวม	30 คน	50 คน	10 คน	10 คน

จากตารางที่ 2 แสดงถึงช่วงอายุของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 30 คน แบ่งเป็นช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 3 คน อายุ 21 – 30 ปี จำนวน 12 คน ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 8 คน ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน นักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 50 คน

แบ่งเป็นช่วงอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 24 คน ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 11 คน ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน ชาวบ้านในพื้นที่ จำนวน 10 คน แบ่งเป็นช่วงอายุ ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 3 คน ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน และผู้ประกอบการ/หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 10 คน แบ่งเป็น ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 2 คน ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 แสดงคะแนนสรุปภาพรวมทั้ง 3 ด้านของความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล

ตารางที่ 3 ภาพรวมของความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล

ประเด็นด้านความพึงพอใจ		ผลการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการใช้ภาษา	4.66	0.65	มากที่สุด
2	ด้านเนื้อหา	4.67	0.62	มากที่สุด
3	ด้านการใช้ประโยชน์	4.32	0.77	มากที่สุด
รวม		4.69	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D = 0.58) โดยจำแนกเป็นประเด็นด้านเนื้อหา ระดับค่าความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D = 0.62) ด้านการใช้ภาษา ระดับค่าความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D = 0.65) และด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับค่าความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 สรุปความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลด้านการใช้ภาษา

ประเด็นด้านความพึงพอใจ		ผลการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความเหมาะสมของคำศัพท์และภาษา	4.66	0.58	มากที่สุด
2	ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	4.71	0.61	มากที่สุด
3	ความกระชับและชัดเจนของภาษา	4.61	0.77	มากที่สุด
รวม		4.69	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจต่อประเด็นด้านการใช้ภาษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D = 0.65) โดยจำแนกเป็น ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D = 0.61) ด้านความเหมาะสมของคำศัพท์ และ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D = 0.58) และความกระชับและชัดเจนของภาษา อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D = 0.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 สรุปความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลด้านเนื้อหา

ข้อที่	ประเด็นด้านเนื้อหา	ผลการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
4	ความชัดเจนและครอบคลุมของเนื้อหา	4.66	0.61	มากที่สุด
5	ความถูกต้องของข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว	4.71	0.63	มากที่สุด
6	ความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูล	4.65	0.63	มากที่สุด
รวม		4.67	0.62	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจต่อประเด็นด้านเนื้อหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D = 0.62) โดยจำแนกเป็น เรื่องความถูกต้องของข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D = 0.71) ความชัดเจนและครอบคลุมของเนื้อหาอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D = 0.61) และความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูล อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D = 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สรุปความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลด้านการใช้ประโยชน์

ข้อที่	ประเด็นด้านการใช้ประโยชน์	ผลการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
7	ความสะดวกในการใช้งาน	4.68	0.61	มากที่สุด
8	การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	4.68	0.62	มากที่สุด
9	การมีส่วนร่วมของชุมชน	4.73	0.53	มากที่สุด
รวม		4.69	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจต่อประเด็นด้านการใช้ประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D = 0.58) โดยจำแนกเป็นเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D = 0.53) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D = 0.62) และความสะดวกในการใช้งาน อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D = 0.61) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- Everything is very good.
- It's too wordy, as a tourist my short attention span doesn't allow me to focus for that long to read all of the content.
- Perfect / nothing
- I am very satisfied with the English database. It is clear, informative, and easy to use. This will greatly help tourists understand our community better.
- This place looks amazing thanks so much for spreading the word!
- I appreciate the effort to support creative tourism through language. The English content is accurate and reflects local culture nicely.
- Thank you for Information.
- This initiative really helps promote local culture in a professional and accessible way for international visitors.
- This English resource is a great step for our community. It shows the uniqueness of Doi Saken and makes it easier for foreign visitors to explore.
- Not have any suggestions
- Thank you for taking the test.
- The information provided is useful and well organized. I believe this project will promote tourism and cultural exchange effectively.
- The database is a valuable resource. It enhances the tourism experience by providing useful cultural and travel information in English.
- Good everything
- Incorporate questions that focus on the content of the database itself, such as the comprehensiveness of the information (activities, places, history), the engaging nature of the language used, and the suitability of the information for international tourists.

- จัดทำแบบสอบถามได้ดี ดีทุกอย่างครับ อีกทั้งเป็นสื่อที่ดีมาก ช่วยประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย / ทำออกมาได้สร้างสรรค์ และเป็นเอกลักษณ์ดี/ อยากให้มีกิจกรรมเยอะๆ/ เนื้อหาน่าสนใจ ข้อมูลครบถ้วนชัดเจนมากค่ะ/ พึ่งรู้ว่ามีสถานที่ท่องเที่ยวใกล้บ้าน ขอขอบคุณที่มาประชาสัมพันธ์นะคะ / ข้อมูลเรียบเรียงมาดีอ่านง่ายเข้าใจ

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลในภาพรวม พบว่าข้อมูลที่ทำเพื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโบรชัวร์ขนาดเล็กที่มี qr-code ข้อมูลของชุมชนและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้ เวลาในการทำกิจกรรมได้รับค่าความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.68$ (S.D. = 0.62) โดยจำแนกเป็นความพอใจด้านภาษา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.66$ (S.D. = 0.65) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.67$ (S.D. = 0.62) และ ด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.69$ (S.D. = 0.58) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน ดอยสะเก็น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลภาษาอังกฤษของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ใน ชุมชนดอยสะเก็น

โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ ตามลำดับต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากแบบสัมภาษณ์

ด้านข้อมูลชุมชนที่น่าสนใจในการนำมาเป็นกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

ผลการเก็บข้อมูลพบว่า ประวัติความเป็นมาของชุมชนมีเพียงผู้นำชุมชนและเจ้าอาวาส วัด รวมถึงชาวบ้านเพียงกลุ่มเล็กๆ ที่พอจะสืบทอดข้อมูลให้กับบุคคลทั่วไปได้รับทราบ แต่ยังไม่มีการ เผยแพร่ หรือ จัดเป็นเอกสารข้อมูลที่สามารถสืบต่อให้คนรุ่นหลังได้ ผู้วิจัยจึงทำการบันทึกข้อมูลและ สรุปเนื้อหาที่สำคัญของชุมชนและจัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ผ่านคิวอาร์โค้ด เพื่อ สะดวกต่อการเปิดอ่านข้อมูล และผู้วิจัยทำการสำรวจชุมชนรวมถึงกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่พอจะ จัดเป็นดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจได้ ได้แก่

1) วิถีเกษตร (Organic Farming) ชุมชนมีการดำรงชีพโดยวิถีการเกษตร การปลูกผักปลอด สารพิษ และในช่วงฤดูหนาวมีการจัดกิจกรรม ตลาดนัดท้องถิ่น(กาดดอยสะเก็น) ปลูกปลอดสาร ข้าว แด่น ข้าวควบ น้ำพริกข่า น้ำพริกปลาร้าแห้ง

2) เสน่ห์งานมือ (Handmade with Heart) เรียนรู้การทำบายศรี ผ้าบาติก กระเป๋าผ้า และ งานหัตถกรรมจากผ้าบาติก ในลายดอกและลวดลายล้านนาประยุกต์โดยใช้วัสดุผ้าฝ้ายหรือผ้าไหมที่มี อยู่ในท้องถิ่น

3) ผจญภัยในธรรมชาติ (Nature-based experiences) จุดเด่นของดอยสะเก็นคือป่า ชุมชนพระธาตุศิรีชัย มีการเดินป่าศึกษาสมุนไพร พันธุ์ไม้หายาก และสำรวจนกป่า และสกายวอร์ คดอยสะเก็น

4) ผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณภาพ (Locally Made Treasures) เป็นงานฝีมือท้องถิ่น เรียบง่าย แต่เปี่ยมด้วยใจ ได้แก่ น้ำมันกันยุงจากสมุนไพร กระเป๋าและของใช้ถักไหมพรม

โดยแต่ละกิจกรรมมีตัวแทนชุมชนที่พร้อมเป็นผู้ดูแลและให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว (หากประสานล่วงหน้า) โดยใช้เวลาร่วมกับชุมชนอย่างน้อยตั้งแต่ 2-3 ชั่วโมงขึ้นไป รวมถึงกิจกรรมต่างๆ สามารถเลือกได้ตามความสนใจ

ผลการวิจัยที่ 2 จากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนร่วมในการพิจารณาการใช้ฐานข้อมูลทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยมีการจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชาวบ้านชุมชน ดอยสะเก็น จำนวน 10 คน กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน จำนวน 10 คน นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 30 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 50 คน

2. สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลในภาพรวม พบว่าข้อมูลที่จัดทำเพื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโบรชัวร์ขนาดเล็กที่มี qr-code ข้อมูลของชุมชนและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้เวลาในการทำกิจกรรมได้รับค่าความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.68$ (S.D. = 0.62) โดยจำแนกเป็นความพอใจด้านภาษา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.66$ (S.D. = 0.65) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.67$ (S.D. = 0.62) และด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.69$ (S.D. = 0.58) ตามลำดับ

หลังสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลาย การท่องเที่ยวชุมชนได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นจากทั้งนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติ ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลของชุมชนยังไม่ถูกจัดทำในรูปแบบภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก

ในยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท โดยเฉพาะระบบปัญญาประดิษฐ์ เช่น ChatGPT ที่สามารถช่วยจัดทำเนื้อหาภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษจึงเป็นแนวทางสำคัญในการประชาสัมพันธ์ชุมชนดอยสะเก็นให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวต่างชาติได้มากขึ้น และเป็นอีกช่องทางในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาข้อมูลหมู่บ้านสองพี่น้องพบว่าหมู่บ้านที่มีความโดดเด่นในการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางนิเวศวัฒนธรรมชุมชนในพื้นที่ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ได้ทางทีมวิจัยเล็งเห็นความน่าสนใจของชุมชนนี้ จึงทำการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์สิ่งที่สนใจได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยจากแบบสัมภาษณ์

จากการสำรวจและสัมภาษณ์ชุมชน พบว่า ดอยสะเก็นเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้เมือง เดินทางสะดวก มีอากาศดีและมีทัศนียภาพที่แวดล้อมไปด้วยป่าไม้ ทำให้เป็นที่สนใจของผู้คนทั่วไป อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลนครเชียงรายให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ดังนั้นการจัดการข้อมูลชุมชนเพื่อการสืบทอดและเผยแพร่ นั้น พบว่าข้อมูลประวัติความเป็นมาของชุมชนดอยสะเก็นยังไม่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และมีเพียงกลุ่มเล็กๆ เช่น ผู้นำชุมชนและเจ้าอาวาสวัดที่สามารถถ่ายทอดข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำ **หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)** เพื่อรวบรวมข้อมูลสำคัญของชุมชน และเผยแพร่ผ่าน **QR Code** เพื่อให้เข้าถึงง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สอดคล้องกับ Rahimi, S. K., & Haug, F. S. (2010) กล่าวว่า ฐานข้อมูล คือ ชุดข้อมูลของการ เก็บรวบรวมข้อมูล ในคอมพิวเตอร์ และในรูปแบบของการกระจายของระบบคอมพิวเตอร์ในการ ร่วมกันในการดำเนินงานบางอย่าง และ Nittinan, S., et al. (2023) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมืองรองจากชุมชนเล็กเชื่อมโยงสู่ชุมชนใหญ่ด้วยสื่อดิจิทัล จากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชนท้องถิ่นโดยเฉพาะเจ้าของพื้นที่คือชุมชน เป็นกุญแจสำคัญที่มีส่วนในการสำรวจพื้นที่ วิเคราะห์ปัญหา ตกผลึกทางความคิดและแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกับทีมวิจัยและร่วมกัน ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชน เล็กการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับจุดใหญ่ รวมถึงช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาคีท่องเที่ยวในสมุทรสงครามให้เข้มแข็ง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในมิติอื่น ๆ ในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาข้อมูลที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ทำให้สามารถรับทราบข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ และกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจของชุมชน ทำให้ชาวต่างชาติมีความสนใจที่จะร่วมกิจกรรมเรียนรู้ในชุมชนมากขึ้น ส่วนในการพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้สำรวจและคัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมและมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลัก: (1) วิถีเกษตร (Organic Farming): การปลูกผักปลอดสาร ตลาดนัดท้องถิ่น “กาดดอยสะเก็น” และผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน (2) เสน่ห์งานมือ (Handmade with Heart): การเรียนรู้การทำบายศรี ผ้าบาติก และงานหัตถกรรมจากวัสดุท้องถิ่น (3) ผจญภัยในธรรมชาติ (Nature-based experiences): เดินป่าศึกษาสมุนไพร สำนวป่าและนกหายาก และสกายวอร์ค และ (4) ผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณภาพ (Locally Made Treasures): น้ำมันกันยุงจากสมุนไพร และของใช้ถักไหมพรม โดยกิจกรรมทั้งหมดเก็บเป็นรายละเอียดข้อมูลแยกผ่าน QR Code และมีตัวแทนชุมชนที่พร้อมให้ข้อมูลและดูแลนักท่องเที่ยว โดยใช้เวลาร่วมกิจกรรมอย่างน้อย 2-3 ชั่วโมง และสามารถเลือกกิจกรรมตามความสนใจได้

2. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูลในภาพรวม

ในภาพรวมสะท้อนว่า ฐานข้อมูลและกิจกรรมที่จัดขึ้นได้รับความสนใจและตอบรับในเชิงบวก โดยเฉพาะในด้านการเข้าถึงข้อมูลผ่าน e-book และ QR Code ข้อมูล และความหลากหลายของกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและธรรมชาติ คล้ายกับงานวิจัยของ Phakorn, P. (2021) สื่อบทการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนในจังหวัดชุมพร ที่แบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้ 1) กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ 2) กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม 3) กิจกรรมท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ และการพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการท่องเที่ยวชุมชน โดยจำแนกตามการประชาสัมพันธ์ 2 ระบบคือระบบออฟไลน์พัฒนาเป็นปฏิทินท่องเที่ยว โดยใช้ควบคู่กับระบบออนไลน์ที่เป็นสื่อ Event Calendar Facebook และจุดเด่นของสื่อออนไลน์คือ มีความยืดหยุ่นของข้อมูลสามารถปรับแก้ไขเนื้อหาได้อย่างเป็นปัจจุบัน ตลอดจนสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาส่วนขยายได้ตามที่ต้องการ จึงทำให้งานวิจัยโดยสะกั้นนี้ได้รับความสนใจจากกลุ่มตัวอย่างเพราะเข้าถึงสะดวกและได้รับข้อมูลที่กระชับตามที่ต้องการ ข้อมูลของชุมชนและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้เวลาในการทำกิจกรรมได้รับค่าความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.68$ (S.D. = 0.62) ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้ (2.1) ด้านการใช้ภาษา มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.66$ (S.D. = 0.65) ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า การใช้ภาษามีความเหมาะสม โดยใช้คำศัพท์ที่เข้าใจง่าย ลักษณะของภาษา มีความเรียบง่าย กระชับ และสื่อสารได้ชัดเจน (2.2) ด้านเนื้อหา มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.67$ (S.D. = 0.62) โดยเนื้อหา มีความชัดเจน ครบถ้วน และถูกต้อง โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่และกิจกรรมในชุมชน มีความน่าสนใจ และสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ใช้งานได้ดี (2.3) ด้านการใช้ประโยชน์ มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ $\bar{X} = 4.69$ (S.D. = 0.58) ฐานข้อมูลมีความสะดวกในการใช้งาน โดยเฉพาะการเข้าถึงผ่าน e-book และ QR Code ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ที่ได้รับ

ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษที่อิงจากข้อมูลภาษาไทย ได้รับองค์ความรู้ 1) เป็นการรวบรวมและแปลงข้อมูลท้องถิ่นให้เป็นภาษาอังกฤษช่วยให้ชุมชนสามารถนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน คนในพื้นที่มีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลและร่วมพัฒนาเนื้อหา 3) มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยว: ฐานข้อมูลที่พัฒนาเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์และให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ผ่านแผ่นพับขนาดเล็กที่มี การนำข้อมูลมาสร้างเป็น qr-code เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล และ 4) การสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของชุมชน การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบสากลช่วยเพิ่มความน่าสนใจและความเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยว

โดยเมื่อสร้างฐานข้อมูลไทยและมีการนำมาสร้างฐานเป็นฐานข้อมูลภาษาอังกฤษด้วยนั้น ได้รับความพึงพอใจมากที่สุดเนื่องจากสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว เหตุเพราะปัจจุบันนี้ คนทั่วไปมีโทรศัพท์ติดตัวเพื่อใช้ในการใช้ชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบของผู้วิจัยจากการศึกษาครั้งนี้พบว่ายังมีอีกหลายวิธีการที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ อีกทั้งเป็นการเพิ่มทักษะการทำงานที่ผู้วิจัยได้ใช้ทั้งความรู้ ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการปรับกิจกรรมในการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพบและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

การจัดทำฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการประชาสัมพันธ์ชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเนื้อหาฐานข้อมูลแบ่งเป็น 4 หมวดหลัก:

1. บริบทของชุมชน – ประวัติ ที่ตั้ง การเดินทาง จุดเด่น
2. การท่องเที่ยว – โปรแกรม กิจกรรม ฐานเรียนรู้
3. การให้บริการ – ที่พัก อาหาร การเดินทาง และจุดจำหน่ายของที่ระลึก
4. การจัดการ – คณะกรรมการ รูปแบบบริหาร รายได้ ผู้ประสานงาน

การมีฐานข้อมูลที่ชัดเจนและเข้าถึงง่ายจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการท่องเที่ยวในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำฐานข้อมูลภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น หรือแพลตฟอร์มการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก
2. ควรจัดกิจกรรมอบรมหรือเวิร์กช็อปให้คนในชุมชนได้เรียนรู้การใช้ฐานข้อมูล รวมถึงการสื่อสารภาษาอังกฤษเบื้องต้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการต้อนรับนักท่องเที่ยว
3. มีการบูรณาการกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น
4. การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว โดยใช้ฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram, YouTube เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ
5. การพัฒนาเป็นสื่อการเรียนรู้ โดยนำเนื้อหาภาษาอังกฤษจากฐานข้อมูลไปใช้ เป็นสื่อการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในบริบทท้องถิ่น

6. การต่อยอดสู่การพัฒนาแอปพลิเคชัน พิจารณาพัฒนาฐานข้อมูลให้สามารถใช้งานผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวยังสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อสร้างงานในโอกาสต่อไปได้ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลในระดับชุมชน

ควรนำฐานข้อมูลภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน เช่น การจัดทัวร์ การนำเสนอข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว และการจัดนิทรรศการท้องถิ่น

2. บูรณาการกับการเรียนการสอน

นำฐานข้อมูลไปใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในบริบทท้องถิ่น

3. สนับสนุนการพัฒนาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน

พัฒนาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่ใช้ฐานข้อมูลนี้เป็นแหล่งข้อมูลหลัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและทันสมัย

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลให้มีความสมบูรณ์และทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

5. จัดกิจกรรมฝึกอบรม

จัดอบรมให้คนในชุมชนมีความรู้ในการใช้ฐานข้อมูล รวมถึงการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพในการต้อนรับนักท่องเที่ยว

6. ประเมินผลและปรับปรุงฐานข้อมูล

ควรมีการประเมินผลการใช้งานฐานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน

บรรณานุกรม

- กรกช ทรายชู, กชกร ศรีทะวงษ์, ณัฏฐดิษฐ์ ดิษฐ์วัฒนกุล, ณัฏฐพัชร มณีโรจน์. (2559). **การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บ้านด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัด นครราชสีมา**. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2566 จาก <http://rajaparkjournal.com/pisert2/SPE1060-CF072>.
- กฤติยา ศิริพันธ์. (2551 : 26-27). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้หนังสือประกอบภาพเพื่อแนะนำแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดร้อยเอ็ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). **รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเมืองรองของนักท่องเที่ยวชาวไทย**. กรุงเทพฯ.
- กำไร สาริยา. (2564). **การใช้เกมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหทัยคริสเตียน จังหวัดเลย**. วารสารวิจัยศรีล้านช้าง, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-กันยายน 2564).
- ขวัญจุฑา คำบรรลือ. (2558). **การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคิวอาร์โค้ดเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับศูนย์รวบรวมสายพันธุ์กล้วยเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดกำแพงเพชร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิตรลดา ตรีสาคร และ กฤษดา เขียววัฒนสุข. (2565). **การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ช่วยยกระดับการมีส่วนร่วม และศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชนในจังหวัดปทุมธานี**. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ. 9(1), 111-124.
- จิราภรณ์ อัจฉริยะประสิทธิ์. (2560). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม**. เอกสารประกอบการสอน. [ออนไลน์] สืบค้นข้อมูลจาก https://elfhs.ssru.ac.th/noppawan_ng/pluginfile.php/49/block_html/content/เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษากับวัฒนธรรม.pdf.
- ฉัตรวารินทร์ นรเศรษฐิณี. (2555). **การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**. บทความออนไลน์ [ออนไลน์] สืบค้นข้อมูลจาก <https://www.gotoknow.org/posts/300715>

ณัฐกานต์ พงษ์สรนันท์, จุฑามาศ วิศาลสิงห์, ฐานกาญจน์ วงศ์วิศิษฐ์ศิลป์. (2560). แนวทางการ
สวดประสานวิถีไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ห่วงโซ่อาหารเพื่อเพิ่มคุณค่า และมูลค่าการ
ท่องเที่ยว. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*. 10(2). 169-182.

ดนุภัก เชาว์ศรีกุล และคณะ. (2558). การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *อินฟอร์เมชัน*,
Vol. 22 No.1 (2015): INFORMATION อินฟอร์เมชัน ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 (2558)

เดลินิวส์. (2562). ข่าวเดลินิวส์ สังคม-จิตวิทยา เทียว “ศิริชัย ยามะ” ปอดเมืองเชียงราย. สืบค้น
จาก <https://www.dailynews.co.th/women/734544/> (2 ตุลาคม 2562)

ธัญวรรณ กำคำ. (2558). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการ
ท่องเที่ยวสำหรับชุมชนกลุ่มธนบุรี กรุงเทพมหานคร. *สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม*. สืบค้นข้อมูล 20 กันยายน 2565, สืบค้นจาก
https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Creator/personDc/42492

นันทวัชร ชื่อดรง. (2564). การพัฒนากิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุชาว
ไทย. (วิทยานิพนธ์นี้การจัดการมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ.

นิตินันท์ ศรีสุวรรณ, พรกนก ศรีงาม และเจนจิรา บ.ป.สูงเนิน. (2023). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์เมืองรองจากชุมชนเล็กเชื่อมโยงสู่ชุมชนใหญ่ด้วยสื่อดิจิทัล จังหวัดสมุทรสงคราม.
วารสารศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล. 6(1), 190-222.

ปังปอนด์ รักอำนวยกิจ, พิษยารัตน์ กิตติวุฒิกัญ. (2566). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมือง
รอง: กรณีศึกษากลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ยโสธร ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ. *วารสาร
สังคมศาสตร์* 53 (1), 49-72.

ประไพพิมพ์ พานิชสมัย. (2560). การออกแบบอัตลักษณ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
ท้องถิ่นชุมชนท่าแพ จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ผกามาศ ชัยรัตน์ และคณะ. (2563). การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)
เสริมทักษะการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวโดยชุมชน เขต
บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,
ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563.

- ไพศาล กาญจนวงศ์ และรัชชิตา ศิริ. (2561). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**. จังหวัดยะลา.
- ภากร โพธิ์. (2564). **การพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับการท่องเที่ยวในชุมชนจังหวัดชุมพร**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบเพื่อธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธณวีร์ พาสล. (2566). การพัฒนานวัตกรรมสื่อภาษาอังกฤษในรูปแบบแอปพลิเคชันนำเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ** ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (2566): วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ (พฤษภาคม - สิงหาคม 2566)
- วรารณ หนองศักดิ์ อรจิรา สิทธิศักดิ์ และ ชีวันนัท คุณพิทักษ์. (2565). แพลตฟอร์มการจัดการฐานข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษา ชุมชนปากบารา. **อินทนิลทักษิณสาร**. 17(2), 9-34.
- วอยซ์ทีวี (ทีวีออนไลน์). (2556). ปาดอยสะเก็น ป่าใจกลางเมือง จ.เชียงราย. (ระบบออนไลน์), แหล่งที่มา <https://www.voicetv.co.th> (Jul 23, 2556 BE) สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2566
- วิไลภรณ์ ศรีไพศาล. (2553). **แนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูล**. (ระบบออนไลน์), สืบค้นจาก http://www.stabundamrong.go.th/web/book/53/b6_53.pdf. เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2566.
- ศักดิ์ ปินดาวงค์. (2563). การพัฒนาระบบจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยผ่านเว็บแอปพลิเคชันของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ. **วารสารแม่โจ้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม** มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563”
- ศิริลักษณ์ วีรทัต. (2558). **การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการสร้างมัคคุเทศก์น้อยอาสา** เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของโรงเรียนบ้านทาป่าเปา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน. สาขาการพัฒนากุมิสังคมอย่างยั่งยืน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สฤณีกันต์ พึ่งบำรุง (2559). **แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารการตลาดดิจิทัลเพื่อธุรกิจ** การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการตลาดดิจิทัล. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2562). **คู่มือลูกเสือมัคคุเทศก์**. สยามรัฐออนไลน์ 17 กันยายน 2562.

สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ (2558). **องค์ความรู้ว่าด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : คู่มือและแนวทางปฏิบัติ**. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หทัยชนก ยิ่งสุข และคณะ. (2561). **โครงการ สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดสุพรรณบุรี**. สุพรรณบุรี

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน(องค์การมหาชน)และคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.(2555). **โครงการต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์**. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรรคเดช โสสองชั้น. (2563). **นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา**. สืบค้นข้อมูล 20 กันยายน 2565, เข้าถึงได้จาก www.sites.google.com

อัจฉรา วงศ์โสธร. (2539). **การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ.

อิงอร แสนทวีสุข. (2560). **พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2/1 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยใช้บทบาทสมมติ**.รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ.

Allen, D.E. and Valette, R.M. (1977). **Classroom Techniques: Foreign Language and English as a Second Language**. Fourth Worth, Harcourt Brace Jovanovich, Inc., Orlando, FL.

Campus Star. (9 ส.ค. 2561). **5 ข้อดีของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่นำมาใช้ในการเรียนและการทำงาน**. [ออนไลน์] สืบค้นข้อมูลจาก <https://today.line.me/th/v2/article/6GDZjw>.

Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. **Applied Linguistics**, 1, 1-47.
<http://dx.doi.org/10.1093/applin/l.1.1>

Cooper, C., & Boniface, B. G. (1998). **Geography of travel and tourism**. UK.Dickman, S. (1996). **Tourism: An Introductory Text**. (2nd ed.) Australia: Hodder Education.

Clawson, M. & Knetsch, J.L. (1966). **Economics of outdoor recreation**. Baltimore, MD: Johns Hopkins Press.

Kimbell, Lucy. (2014). *The Service Innovation Handbook*. BIS Publishers, Building Het Sieraad. Pastjewegl, Amsterdam Netherlands.

Mary K.Pratt. (2019). **What is ICT (Information and Communications Technology)?**
Retrieved from <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/ICT-information-and-communications-technology-or-technologies>

Richards, G. & Raymond, C. (2000). **Creative Tourism**. ATLAS News, สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2566 จาก <http://www.pasangmaechan.com/sourceFiles.php?file=pasangInfo>

Littlewood, William. (1983). **Foreign and second language learning: Language acquisition research and its**. Cambridge: Cambridge University Press.

TAT Review Magazine. (2566). **ChatGPT กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 28 กันยายน 2566. Retrieved from <https://tatreviewmagazine.com/article/chatgpt-tourism/> (May 26, 2566)

United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (1997). *International tourism: a global perspective*. Madrid: UNWTO

ภาคผนวก ก

“การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดอยสะเก็น
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย”

แบบประเมินความพึงพอใจ

เรื่อง “การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดอยสะเก็น
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย”

(The Development of an English Database for Creative Tourism Activities in Doi Sa-ken
Community, Muang District, Chiang Rai Province)

คำชี้แจง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดอยสะเก็น
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนมีจำนวน 6 หน้า

1. ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) มีจำนวน 3 ข้อ
2. ส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน
3. ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะลักษณะคำถามเป็นแบบข้อคำถาม แบบเปิด
(Open Ended Question) มีจำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป / Part 1: General Information

1. เพศ / Gender

- ☐ (1) ชาย / Male ☐ (2) หญิง / Female ☐ (3) อื่น ๆ / Other

2. อายุ / Age

- ☐ (1) ต่ำกว่า 20 ปี / Under 20 ☐ (2) 21 – 30 ปี / year
☐ (3) 31 - 40 ปี / year ☐ (4) 41 ปีขึ้นไป / Over 41

3. อาชีพ / Occupation

- ☐ (1) นักท่องเที่ยว / Tourist
☐ (2) ชาวบ้านในพื้นที่ / Local resident
☐ (3) ผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยว / หน่วยงานภาครัฐ Tourism operator / Government
☐ (4) อื่นๆ / Other:

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล / Part 2: Satisfaction with the Database

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐

ในช่องว่างเพียงช่องใดช่องหนึ่งของแต่ละข้อดังต่อไปนี้

Please rate your satisfaction (5 = Highest, 1 = Lowest)

รายการประเมิน Evaluation Items	ผลการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ Level of satisfaction
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการใช้ภาษา Language usage			
1. ความเหมาะสมของคำศัพท์และภาษา / Appropriateness of vocabulary			
2. ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน / Use clear and simple language			
3. ความกระชับและชัดเจนของภาษา / Conciseness and clarity of language			
ด้านเนื้อหา Content			
4. ความชัดเจนและครอบคลุมของเนื้อหา / Clarity and coverage of content			
5. ความถูกต้องของข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว / Accuracy of tourism information			
6. ความน่าสนใจในการนำเสนอข้อมูล / Presentation appeal			
ด้านการใช้ประโยชน์ Applicability			
7. ความสะดวกในการใช้งาน / Ease of use			
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ / Support for creative tourism			
9. การมีส่วนร่วมของชุมชน / Community participation			
รวม Total			

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ / Part 3: Suggestions

.....

.....

.....

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - สกุล นางสาวปทุมวดี พันธุ์สืบ

วัน เดือน ปี เกิด 1 กันยายน 2520

ที่อยู่ปัจจุบัน

เลขที่ 256 หมู่ที่ 13 ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553	ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
พ.ศ. 2542	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว)
สถาบันราชภัฏเชียงราย

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2542 – 2550	- เจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกสาร และฝ่ายการท่องเที่ยว
มูลนิธิแม่กก ตำบลดอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2551 - 2554	- อาจารย์พิเศษ สังกัดโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- มัคคุเทศก์อิสระ
พ.ศ. 2554 - ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาตะวันตก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย

